

Dopravná situácia v našom meste

- Stále alarmujúca dopravná situácia v našom meste

2

Deti v bezpečí aj na cestách

- Ako ochrániť dieťa pred neželanou kolíziou na ceste

4

Ženský spevácky zbor Nevädza

- Už 35 rokov svojim spevom šíri radosť a pohodu

5

Pietna spomienka pri príležitosti 67. výročia SNP za účasti ministra

Celomestská pietna spomienka pri príležitosti 67. výročia Slovenského národného povstania sa v Stupave konala v pondelok 29. augusta. Okrem predstaviteľov mesta prišli položiť vence úcty k pomníku bojovníkov SNP pri Mestskom úrade v Stupave, aj zástupcovia občianskych združení a spolkov pôsobiacich na území nášho mesta. Osobne sa tohto aktu zúčastnil aj minister obrany Slovenskej republiky Ing. Ľubomír Gallo a príslušníci Slovenskej armády.

Vo svojom príchovore minister vyzdvihol najmä vôľu a odhodlanie slovenského národa v Slovenskom národnom povstaní, ktorá by nám – ľuďom súčasnosti, mala byť vlastná:

„Povstanie svojim rozsahom a významom bolo historickým činom, ktorý jasne poukázal vôľu slovenského národa vziať svoj osud a riadenie budúcnosti do vlastných rúk. Môžeme byť právom hrdí na to, že sme sa postavili na stranu vyspelých demokratických štátov, ktoré ocenili naše zapojenie sa do európskeho protifašistického hnutia, ktoré tiež prispelo k porážke nacistického Nemecka a jeho spojencov. Môže sa nám zdať že 67. rokov je dlhá doba v živote človeka no čas, ktorý uplynul od SNP nezmenil zverstvá a hrôzy fašistickej diktatúry. Všetci sme nepochybne videli množstvo filmových snímok, ktoré zachytávajú príbehy vojny. Obrazy na filmovom plátne

v nás vzbudzovali pocity hrôzy a úzkosti. No priami účastníci povstania to zažili na vlastnej koži. Aká nezlomná musela byť ich chrabrosť, čestnosť a odhodlanie bojovať proti zlu, keď sa rozhodli postaviť sa fašistickému nepriateľovi. Tušili, čo všetko ich môže postretnúť, aký môže byť osud zrazu krutý. A napriek tomu ich česť a odvaha postaví sa zlu zvíťazila. To sú tie hodnoty, ktoré aj po uplynutí desiatročí na nich obdivujeme.“

Ministrovi a príslušníkom slovenskej armády za účasť poďakoval primátor mesta Stupava Mgr. Pavel Slezák. Po skončení slávnostného aktu pietna spomienka pokračovala pri soche kpt. Jána Nálepku pri ZŠ v Stupave, kde svoj príchovore predniesol predseda Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Stupave - Ing. Ján Holíč.

„Sme zaviazaní vďačnou spomienkou na všetkých tých, ktorí sa rozhodli vstúpiť do ozbrojeného boja a brániť svoju krajinu pred nacistickými okupantmi a v tomto boji stratili to najcennejšie, svoje životy. Naša vďaka patrí pravdaže aj všetkým tým, ktorí sa usilovali a usilujú odkaz niesť povojnovými desiatročiami, čo v minulosti nebolo ľahké a bez rizika.“

Týmto aktom každoročne vyjadrujú občania mesta Stupava úctu a vďaka partizánskym oddielom, ktoré významne ovplyvnili vojnové operácie, čo hlboko poznačili históriu Slovenska a nášho mesta. Helena Schmadlová

Medzinárodná výmena mládeže v českých Otrokoviciach

V spolupráci s českým mestom Ivančice sa zúčastnila päťica mladých Stupavčanov v dátume 23. 7.–30. 7. 2011 medzinárodného výmenneho pobytu v Otrokoviciach. Okrem čechov a slovákov prišli aj rakušania. Hlavnou témou výmeny mládeže

bolo vzájomne poznávanie nových kultúr, komunikácia v cudzích jazykoch, množstvo športových hier a tvorivých aktivít. Nadštandardne úbytovanie s krásnym výhľadom na okolité jazero a športoviskami si všetci veľmi pochvalovali. Ján Katona

KANALIZAČNÉ SYSTÉMY

REVÍZNE ŠACHTY
KOMPLETNÝ SORTIMENT
KANALIZAČNÝCH RÚR Z PVC
A BETÓNU, KANALIZAČNÉ
POKLOPY A ODVODŇOVACIE ŽLABY

Novinka

VODOMERNÉ ŠACHTY
A BETÓNOVÉ SKRUŽE

stavebný materiál
kanalizačný materiál
hutnícky materiál
armovňa

HUTNÍCKY MATERIÁL

VÝPREDAJ JOKLOV
ZA SUPER CENY

STAVEBNÝ MATERIÁL

ZÁMKOVÉ
DLAŽBY

Poligono

– 30 %

Graniko

Akcia platí do 15. 10. 2011

Miestna telenovela I.

V posledných rokoch Stupava intenzívne rastie a mení sa stále viac na stabilné mestské sídlo. No napriek tomu si aj naďalej zachováva svojský, takmer vidiecky charakter. Naše mestečko má však v istom ohľade zaručený atribút veľkomesta už dnes. Pozor, nie je sa čím chváliť – nejde o rast a rozvoj v pravom slova zmysle. Ide o dopravu, ktorá neznalým môže pripomínať Istanbul.

Tunajšia dopravná situácia nie je lichotivá až natoľko, že pokojne môžeme hovoriť o alarmujúcom stave. Azda sa nenájdete Stupavčan či obyvateľ niektojej z okolitých obcí, ktorý by s cestovaním skrz mesto nemal svoju stresujúcu skúsenosť. Veď vo frekventovaných časoch sa Hlavná ulica – inak miestna dopravná tepna, mení na takmer neprejazdný uzol. Mestu veľmi nepomohla ani hojne medializovaná stavba diaľničného privádzača, ktorý vybudovali za stupavskými humnami. Veľa sa hovorí o obchvate, svetelných križovatkách a kruhových objazdoch. Hovorí sa, ale málokto vie, či a ako sa vo veci koná. Motoristickou témou číslo dva sú komunikácie druhej triedy, tzv. „karpatskolesného tankodromu“, ktoré kvalitou zodpovedajú minulým storočiam – obe ulice Karpatská aj Lesná poriadne testujú technické kvality prechádzajúcich automobilov a nervy i peňaženky ich majiteľov, nehovoriac o miestnych. Existuje nejaký monitoring, existujú konkrétne plány? O súčasnej dopravnej situácii v meste, prípustných riešeniach a konkrétnych možnostiach sme hovorili s pánom Ing. Stanislavom Hromkovičom – vedúcim Oddelenia výstavby a životného prostredia MÚ v Stupave.

Ked' som nastúpil do funkcie a oboznámil som sa so situáciou a možnosťami dopravy v meste, s výzvami v tejto sfére, ktoré Stavebný úrad v súvislosti s dopravou má, povedal som si, že Stupava by si zaslúžila mať nejaký samostatný referát dopravy, ktorý by osobitne riešil množstvo ťažkostí. Pretože Stupava je naozaj špecifická tým, že tu máme obrovskú vytáženosť na komunikáciách. Podľa istých výpočtov, sekunde po Hlavnej ulici každé dve sekundy jedno auto. V ktorýchkoľvek časti dňa (s výnimkou nočných hodín) tadial' prúdia osobné aj nákladné automobily takmer nepretržite.

Investori sa obrátili na západ (vďaka doprave)

Záhorie a dnes hlavne Stupavu nepostihol taký úpadok spojený s krízou, ako celé stavebníctvo a developping všeobecne. Rozhodne nie tak, ako sa to odzrkadlilo na juhu Bratislavy, v oblasti Dunajskej Lužnej, Miloslavova či Chorvátskeho Grobu, kde nielenže poklesli ceny nehnuteľností, ale rozvoj v tejto sfére sa úplne zastav-

il. Boli tam kúpené niekoľko hektárové pozemky na bytovú výstavbu, ktoré ostali do dnešného dňa v rovnakom stave, v akom boli okolo roku 2009, kedy táto kríza vypukla. Práve tu na Záhorí naopak sledujeme nárast investorov, ktorí majú o túto oblasť záujem a vytvárajú tu ďalšie možnosti na bývanie a rozvoj regiónu.

Téma číslo 1: Keď cesty ne/praskajú vo švíkoch

Súbežne s niekdajším stavebným progresom v okolí Bratislavy rástli aj problémy v doprave. Tieto oblasti sú notoricky známe rannými a popoludňajšími dopravnými zápchami. Veľkou podporou pre stavebný rozvoj Záhoria a Stupavy bola stavba tunela Sitina, ktorý urýchlil a zjednodušil cestovanie ľudí z našej oblasti.

Ďalším prínosom, ktorý dopomohol mestu k stavebnej činnosti, bolo vybudovanie diaľničného privádzača, ktorý bol dobudovaný a spustený do prevádzky 1. augusta. Takže ľudia z okolia sa dostanú do mesta aj o 40 minút skôr, ako tomu bolo v minulosti. No výstavba na druhej strane komplikuje prejazd Stupavou. Nový diaľničný privádzač skutočne pomohol skôr Lamaču v časti pri Krematóriu a Záhorskej Bystrici, ale všetci aj naďalej budú jazdiť centrom Stupavy. Z pohľadu kompetentných je jediným a dlhodobým riešením tzv. Stupavský obchvat, ktorý bol dokonca v istom čase aj navrhnutý a existuje dokumentácia s jeho konkrétnym trasovaním. Mal byť odklonený pred vstupom do Stupavy smerom k existujúcej diaľnici smerom na Lozorno, obchádzal by Stupavu a opäť sa pripojil na cestu 2. triedy smerom na Zohor a Vysokú pri Morave. To by mohlo byť riešenie pre tých, ktorí Stupavou len prechádzajú a odľahčil by sa hlavný mestský ťah. Neexistuje však finančné krytie tohto projektu a nie sú tu ani žiadne vyhliadky na podporu z mestskej pokladnice.

Každá cesta niekomu patrí

SSC: Hlavná cesta je cesta 1. triedy a jej majiteľom a správcom je Slovenská správa ciest (SSC). Akékoľvek úpravy a zásahy na tejto ceste môžu prebiehať jedine so súhlasom SSC alebo v jej réžii.

BSK: Ďalšie tri hlavné komunikácie Záhumenská, ktorá prechádza do

Devínskej cesty, cesta na Zohor a Vysokú pri Morave, ako aj Nová ulica v smere na Borinku – sú cesty druhej triedy, ktoré patria Bratislavskému samosprávnemu kraju (BSK).

V tomto roku má Stupava za sebou dve intenzívne rokovania s BSK hlavne o Novej, ktorá má problémy so zastávkami, dopravným značením, či krajnicou. Hovorilo sa aj o Devínskej ceste. Avšak rozpočet BSK na prevádzku a úpravu komunikácií bol vysoko prekročený už začiatkom roka pri sanácii mostov v zaplavenej obci Píla. Väčšie a finančne náročnejšie zásahy preto zo strany BSK očakávať nemôžeme. Z rokovania vyplynul aspoň čiastočný úspech – prísľub úpravy a opravy dopravných značení.

STUPAVA: Všetky ostatné ulice už sú v správe mesta. Ich úprava po zime síce trvala dlhšie, ale náprava nakoniec prebehla ešte pred letom tak, aby sa autá na stupavských cestách neničili. Koncom prázdnin boli odstránené aj posledné nedostatky.

Exkurzia po Hlavnej alebo za všetkým hľadaj... peniaze

Na jednej strane prichádzajú do mesta noví investori, ktorí zasahujú do dopravného diania a každý z nich má vlastnú predstavu riešenia prístupu z Hlavnej k svojej prevádzke, na strane druhej sú už spomenuté záujmy a možnosti mesta. V rámci týchto možností teda necháme Stupavský obchvat „švajčiarskej“ budúcnosti a vráťme sa do slovenskej reality. Momentálne musí úrad uprednostniť lacnejšie riešenie ako zefektívniť a hlavne skvalitniť prevádzku Hlavnej ulice na najbližšie asi dve desiatky rokov.

Zo strany Mástu a diaľničného privádzača existujú tri projektové štúdiá, podľa ktorých tu môže v budúcnosti stáť buď 1 svetelná križovatka, alebo menší kruhový objazd alebo je tu tretia alternatíva, ktorá by vari najviac spĺňala predpoklady záťaže s víziou do roku 2033, a to veľký, dvojprúdový kruhový objazd. Naň by sa napájali z ľavej strany cesta od Jurki a Citroenu a tiež nedokončený Mástsky obchvat pre nákladnú dopravu. Ak by sa tento podaril, autá k novým bytovým štvrtiam by mohli odbočiť už pred Stupavou na novú komunikáciu a bola by odľahčená Hlavná a Školská ulica od nákladných áut z výstavby častí Bielu a príľahých lokalít. Nateraz táto ťažká doprava jazdí po Školskej ulici, kde máme ZŠ, a tu vari netreba viac dodávať. Mástsky obchvat by túto situáciu ideálne riešil.

Pri postupe do Stupavy ďalej prideme na križovatku s pracovným názvom LIDL, t.j. Záhumenská - Hlavná. Pracovný názov vznikol podľa lokality, kde menovaná spoločnosť kúpila objekt Hamé a mesto tu získalo nové nákupné miesto s klasickou stavbou, aké sú po celom Slovensku. Spoločnosť v rámci bezproblémového prístupu k svojej prevádzke navrhuje z Hlavnej svetelnú križovatku, ktorá by ústila k predajni s príľahým par-

koviskom. Zároveň bola spol. LIDL vyzvaná na rokovania k riešeniu nielen križovatky bezprostredne súvisiacej s ich investičným zámerom, ale aj príľahlej už dnes problematickej križovatky Zdravotnícka - Školská. Má to nepopierateľnú logiku, keďže spomenuté dopravné uzly na seba nadväzujú a musia byť koncipované spoločne. K riešeniu boli prizvaní odborníci na dopravu p. Ing. Pavelec a vedenie mesta sa obrátilo vari na najväčšiu kapacitu v oblasti prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov pána prof. Ing. Jána Čelka CSc., dekana Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity. Prislúbil Stupave pomoc pri riešení už spomenutých troch dopravných uzlov tak, aby bola zabezpečená plynulosť dopravy mestom. Pán profesor prijal pozvanie na septembrové zasadnutie mestskej rady (6. septembra), kde osobne odprezentuje svoje závery, pripomienky a riešenia. Viac zo stretnutia s ním prinesieme v nasledujúcich číslach.

Rok 2012: Stupavská doprava vstáva z popola

Uzol pred Stupavou predpokladá stretnutie zainteresovaných a tiež všetkých investorov za účelom nájsť optimálnu nadväznosť prác na dopravných prvkoch tak, aby neobmedzovali existujúcu dopravu viac, ako je nutné. Práce na Hlavnej ulici sa začnú na jar 2012.

Mesto bude s Lidlom investorsky riešiť dve príľahlé križovatky súčasne a predpokladá sa, že by mohli byť dobudované v lete budúceho roku.

Aj budovanie Billy je plánované na rok 2012 a jej výstavba taktiež zasiahne organizáciu dopravy na Hlavnej ulici.

Na zabezpečenie kontinuity dielčích dopravných riešení, ktoré inak samé o sebe každé bolo schválené kompetentnými úradmi, je potrebný odborník z tejto oblasti – hlava, ktorá to zrežuruje.

3 krát I pre mesto: Injekcia do infraštruktúry = INVESTOR

Stupava je mesto, ktoré má veľký potenciál do budúcnosti v oblasti výstavby a celkového rozvoja. Od novembra začne proces aktualizácie územného plánu mesta – bude sa uvažovať a rozhodovať o požiadavkách, ktoré predkladajú investori. Existujú predpoklady, že do mesta sa prísťahujú produktívni a solventní mladí ľudia s rodinami a samozrejme aj s novým vozovým parkom. Vzhľadom na prístupnosť Bratislavy dnes nie je zvláštnosťou, ak na jednu takú domácnosť pripadnú aj dve osobné autá. V tomto smere sú dôležité rokovania s investormi, aby súčasťou ich zámerov bolo tiež dobudovanie infraštruktúry mesta pre ich potenciálnych klientov a nových obyvateľov mesta. Hlavne ide o dobudovanie ciest, či rozšírenie ciest už existujúcich. Istý investor, ktorý v Stupave realizoval niekoľko bytových domov po takýchto rokovaniach s mestom prispel veľmi peknou čiastkou na dobudovanie

križovatky Zdravotnícka - Školská. To je smer, ktorým sa treba uberať, t.j. ak chce niekto niečo postaviť, mal by participovať aj na zlepšení infraštruktúry. Nejde o to, aby niekto niečo postavil a potom sme tu stáli 4 minúty na odbočenie na Hlavnú. To je koniec-koncov aj v záujme samotného investora, keďže to zhodnocuje jeho dielo na trhu nehnuteľností.

„Nejde o to, aby niekto niečo postavil a potom sme tu stáli 4 minúty na odbočenie na Hlavnú.“ (S.Hromkovič)

Téma číslo 2: Karpatská vs. Lesná...

Ťažko povedať, ktorá z nich je v horšom stave pokiaľ ide o prejazdnosť. Možno dokonca povedať, že vodič neznalý miestnych pomerov a situácie riskuje na týchto cestách poškodenie vozidla či kolíziu. Preto tohoročný rozpočet na mestské komunikácie počítal aj s obnovou štúdie úpravy Karpatskej ešte z roku 2007. Do nej boli zahrnuté aj chodníky a realizácia kanalizácie pre miestny cintorín. Táto štúdia je dokončená. V najbližších dňoch sa pripraví rozpočet projektu a následne na to aj výberové konanie na dodávateľa. Ak to poveternostné podmienky dovolia, mohla by byť Karpatská dobudovaná a rekonštruovaná ešte v tomto roku. Pripravuje sa aj komplexné zameralie celej Lesnej ulice, ktorej veľkú časť tvorí doslova poľná cesta. Na niektorých miestach je táto ulica vyjazdená cez pozemky súkromných vlastníkov, čo je potrebné právne ošetriť. Projekt rekonštrukcie betónového povrchu a vybudovanie novej cesty má niekoľko etáp a je naplánovaný na rok 2012. Sú hneď dvaja developeri, ktorí prejavili záujem o bytovú zástavbu v lokalite a mohli by mestu prispieť na úpravu Lesnej ulice. Pričom predchádzať tomu všetkému bude septembrové výberové konanie na projektanta. Projektová dokumentácia by mala byť pripravená ešte tento rok. Pre budúcoročný projekt výstavby ulice bude potrebné vytvoriť podúčet s názvom Lesná, určený na jeho krytie.

Panuje názor, že povrch ciest mestských komunikácií ako je Lesná značne trpí aj vďaka predchádzajúcej stavebnej činnosti. Presnejšie, budovaním odberných prípojkov a vedením časom došlo k opakovanému rozkopávaniu a poškodeniu povrchu. Stavebník je podľa Cestného zákona povinný dať komunikáciu do pôvodného stavu. Litera zákona bola pred rokmi naplnená len čiastočne – cesta bola upravená, nie však v zodpovedajúcej kvalite a poveternostnými vplyvmi sa jej stav z roka na rok zhoršuje. Naviac na týchto uliciach chýba zberná kanalizácia na odvedenie dažďovej vody a počas dažďov ich vymýva valiacca sa voda z príľahých kopcov. Mesto sa postará a dá veci do poriadku. Vytvára ale otázka, či ako sa kontroluje vplyv stavebnej činnosti na stav komunikácií v meste a hlavne dodržiavanie spomenutej zákonnej normy.

Pokračovanie v ďalšom čísle. shm ■

Opýtali sa primátora

■ Dňa 12. augusta t.r. bola na mesto doručená žiadosť od Spoločenstva vlastníkov bytov ul. Budovateľská, aby mesto riešilo problém s pitnou vodou zo studne pri bytovom dome č.9, nakoľko obyvatelia sa sťažujú na kvalitu pitnej vody z tohto zdroja.

Vzhľadom na to, že správca studne Technické služby Stupava s. r. o. (nástupnícka organizácia VaK Stupava) obdržal informácie o zhoršenej kvalite vody ešte pred touto sťažnosťou, objednal rozbor kvality vody už dňa 1. augusta. Bratislavská vodárenská spoločnosť – Divízia chemicko-technologických a laboratórnych činností – skúšobné laboratórium vykonala 3. augusta odber vody. Protokol o výsledkoch skúšok bol

schválený a podpísaný 11. augusta, doručený bol na mestský úrad až 22. augusta. Napriek tomu, že prebiehal rozbor vody a nepoznali sme výsledky, oslovil som Bratislavskú vodárenskú spoločnosť so žiadosťou, aby okamžite bola prepojená vetva vodovodu, napájaná zo studne, na mestský vodovod. Dňa 10. augusta, bola voda zo studne odpojená a do systému bola prepojená voda z mestského vodovodu (odberatelia mohli za-

znamenat' prerušenie dodávky vody vo večerných hodinách). Pri riešení situácie mi osobne pomohol župan BSK Pavol Frešo, za čo mu ďakujem. Rozbor vody zo spomínanej studne sa vykonával v zmysle zákona, pravidelne na základe celoročnej objednávky. Doterajšie výsledky rozborov konštatovali, že voda zodpovedá normám pre pitnú vodu a je nezávadná. Protokol o skúške z 11. augusta konštatuje, že v odobranej

vzorke vody sa zistil zvýšený výskyt tetrachlórretenu (6,8 násobok povolenej normy), z tohto dôvodu bolo konštatované, že voda z tejto studne nevyhovuje normám pre ľudskú spotrebu. Zhoršenie kvality vody pravdepodobne súvisí s privalovými dažďami a priesakom povrchovej vody k prameňom. Vzhľadom na možnosť ohrozenia tohto zdroja, vodu zo studne pre zásobovanie pitnou vodou už používať nemienime. ■

Spor o Károlyiho pozemky

Súdny spor, v ktorom Stupava môže byť poškodená...

Bolo to na jar v roku 1997, keď sa začal súdny spor o vlastníctvo k pozemku č. 4104. Sporné strany Stupava verus Cevaservis (a neskôr Cevarec - * viac v poznámke dole) si už takmer poldruha desaťročia dokazujú oprávnenosť svojich nárokov na pozemok, na ktorom je situovaná mestská skládka Stupava-Žabáreň.

Výpis zo skutkového stavu veci

Sporná nehnuteľnosť bola pôvodne vedená v pozemkovníkovej vložke č. 2344 kat. úz. Stupava ako mpč. 4101 – roľa o výmere 40 541 m². Geometrickým plánom č. zák. 433-55/94 zo dňa 10.11.1994, vyhotoveným za účelom „majetkoprávneho usporiadania časti skládky odpadu 4104“ a na základe objednávky fy Cevaservis, aj keď táto nebola používateľom pozemku, ani prevádzkovateľom skládky odpadu, došlo k zmene výmery pôvodnej mpč. 4104 tak, že k nej boli pričlenené ďalšie pozemkovníčné parcely (4101, časť 4105/2, 4111, časť 4110/4, časť 4110/3, časť 4137/1, časť 4138/4, časť 4138/2) a takto bola zlúčením vytvorená parcela č. 4104, v katastri nehnuteľností vedená ako ostatná plocha o výmere 82807 m².

Tento geometrický plán je len zameraním uvedených parciel a zlúčením do jednej, no nebol robený na základe zamerania skutočného stavu v prírode a nie je na ňom zakreslený objekt skládky odpadov a súvisiace technické zariadenia, čím nemapuje skutočný stav predmetnej lokality. Bol vypracovaný za účelom použitia pre dodatočné sprivatizovanie pozemkov

odporcom (Cevaservis a.s.), akciovou spoločnosťou – dodatkom k privatizácii, k čomu došlo práve v roku 1994-1995. Právny predchodca Cevaservis a.s., ktorý bol štátnym koncernovým podnikom nikdy nebol zapísaný ako vlastník v Evidencii nehnuteľností na Geodézii.

Týmto postupom bol v privatizácii zatajený skutočný stav predmetných nehnuteľností a najmä to, že ide o pozemok, ktorý už nebol v správe štátneho podniku Cevaservis, na ktorom sa nachádza zákonným spôsobom zriadená a prevádzkovaná skládka odpadov Stupava-Žabáreň, teda že ide o pozemok špeciálneho určenia s osobitnými užívateľmi a majetkovými režimami podľa špeciálnych právnych predpisov...

História pod skládkou

Pôvodnú parcelu č. 4101 vlastnil Ludovít Károlyi a zanedlho toto svoje dedičstvo predal firme UNION - továrne na portlandský cement, úč. spol. v Bratislave. Písal sa rok 1930. Po vojne sa ani UNION nevyhol znarodňovaniu a pod novozriadený podnik Slovenské cementárne a vápenky n.p. Trenčín vďaka prezidentovmu dekrétu o znarodnení baní a niektorých priemyselných podnikov bola pričlenená aj Stupavská cementáreň, úč. spol. v Bratislave. Súčasťou tohto procesu boli všetky nehnuteľnosti, teda aj pozemky pod dnešnou skládkou. Stali sa majetkom Československého štátu. Ten podľa vtedajších noriem vlastnil všetko a len poveril tzv. správcu alebo užívateľa štátneho majetku. V tomto prípade Slovenské cementárne a vápenky Trenčín. Prišiel rok 1962 keď Združenie

maltovín a azbestocementových výrobkov v Trenčíne určilo pozemky, o ktorých je reč, za dobývací priestor pre ťažobnú firmu Cevaservis, k.p. Stupava. Prešlo dvadsať rokov a uznesením vlády bola ťažba surovín a výroba cementu v Stupave zrušená ako nerentabilná, nevyťažiteľná zásochy odpísané a vyňaté z evidencie. Obvodný banský úrad schválil Plán likvidácie hliniska Žabáreň. Ministerstvo stavebníctva SSR dňa 6.11.1985 rozhodnutím č. 110-4252/85 zrušilo dobývací priestor Stupava, určený na dobývanie ílov - sialit.cementovej suroviny ťažobnej organizácii Cevaservis, k.p. Stupava. Tento úkon je potvrdený aj v evidenčnej knihe dobývacích priestorov Slovenského banského úradu. Sporné pozemky sa týmto stali pre štátnu organizáciu prebytočným majetkom - zrušením výroby cementu ich pre plnenie svojich pôvodných zámerov ďalej nemohla využívať.

Zrušenie dobývacieho priestoru sprevádza úprava a rekultivácia prostredia. Bol schválený Plán likvidácie hliniska aj Plán rekultivácie a zabezpečenia hliniska Žabáreň so zákonným výhľadom na 50 rokov. V roku 1981 však po zhodnotení situácie, kedy sa zodpovednosti za úpravu pôdy všetci vyhýbali, prevzal Čierneho Petra štát a príslušné úrady vydali súhlas so zriadením verejného smetiska-skládky a s využitím vyťaženej ílovej jamy pre zriadenie skládky odpadov, čo bol jedným zo spôsobov rekultivácie ťažbou zdevastovanej pôdy (jama). Tzv. náhradnou rekultiváciou bola poverená Výstavba hlavného mesta Bratislavy (VHMB). V tom čase bol odsúhlasený návrh hospodárskej zmluvy o prevode správy národného majetku medzi Cevaservisom Stupava a VHMB (1985). Šlo o zmluvu o odovzdaní zrušeného

ťažobného priestoru na vykonanie rekultivačných prác. Neskôr však bola sporná parcela odovzdaná do operatívnej správy MNV Stupava. Súčasne bola uzavretá aj Dohoda na zabezpečenie postupu pri osobitnej ochrane poľnohospodárskej pôdy medzi VHMB a MNV Stupava. Pozemky sa v roku 1986 dostali pod správu mesta a to.....

Rekultivácia je obnovenie pôvodného stavu. Pod rekultiváciou pôdy – ťažobnej jamy sa rozumie aj stavba skládky v jame tak, že sa ťažobná jama zavezie nekontaminovaným odpadom, skládka neznamena vždy kontamináciu, keď nejde o nebezpečný odpad.

Dňa 9.1.1986 zaslal vtedajší riaditeľ podniku Cevaservis k.p. Stupava záverečnú časť dokumentov k hospodárskej zmluve so žiadosťou na VHMB o prevedenie vlastníckych vzťahov pozemkov v n.p. Geodézii Bratislava s tým, že uvedené pozemky vypúšťa s evidencie vlastníctva k.p. Cevaservis Stupava (v skutočnosti však bol vlastníkom čl. štát a podnik bol len poverený správou národného majetku podľa už spomenutých vtedajších noriem). Je potrebné zdôrazniť, že od tohto dátumu už Cevaservis k.p. nekonal ako správca národného majetku. Správa národného majetku bola hos-podárskou zmluvou preverená z VHMB na MSNV Stupava (1.6.1990). Podľa právnych zástupcov mesta od toho času odporcu (firmu Cevaservis a neskôr nastupujúci Cevarec) nič neoprávňovalo konať ako správca majetku čl. štátu a už vôbec nie ako vlastníka ale ani tak nekonali a žiadne práva a povinnosti plynúce zo správou majetku štátu nevykonávali.

Aj vďaka všetkým vykonaným dôkazom a skutočnostiam prvostupňový súd dal Stupave zapravdu. A po odvolaní odporcu tak urobil aj súd druhého stupňa. Až po podaní mimoriadneho opravného prostriedku - dovolania generálnym prokurátorom SR na Najvyššom súde, ktorý zrušil obe rozhodnutia súdov, prvostupňový súd bez ďalších dôkazov spochybnil Hospodársku zmluvu o prevode národného majetku na MNV v Stupave, Mesto Stupava prehalo a tentokrát aj na odvolacom súde. Vyjadrenia a slovné konštrukcie uvedené v zmluve údajne nepreukazujú prechod správy sporných nehnuteľností z k.p. Cevaservis Stupava na inú organizáciu. Mestskej pokladnici hrozí, že okrem súdnych trov bude musieť uhradiť fy Cevarec, s.r.o., odplatu za 15-ročné využívanie pozemkov pod skládkou!

Jednou z posledných zákonných možností je Dovolanie na Najvyšší súd SR s odvolaním sa na porušenia ústavných a procesných práv Mesta a nesprávne právne posúdenie veci. Pani advokátka JUDr. Gabriela Zele-mová, ktorá húževnato mesto Stupava v tomto spore zastupuje už 15-ty rok, využila túto procesnú možnosť ešte v roku 2010. Odhadom by mal čas na vydanie rozhodnutia Najvyššieho súdu uplynúť na jeseň 2011. Čas sa kráti.

Pozn. red.: Ku dňu uzávierky stále nebol známy záverečný verdikt.

V ďalších číslach dáme priestor na vyjadrenie právnym zástupcom oboch sporných strán. shm ■

* *Poznámka:* V priebehu tohto konania fy Cevaservis, a.s. Stupava, so sídlom Cementárska 15, Stupava, previedla vlastnícke práva k spornej nehnuteľnosti č. 4101 na novovzniknutú spoločnosť Cevarec, s.r.o., so sídlom na totožnej poštovej adrese Cementárska 15, Stupava.

Ropovod na slovenský spôsob

Dlhých osem rokov sa plánuje výstavba vetvy ropovodu, ktorý by prepojil Slovenskú časť Družby s rakúskym Schwechatom. Otcou myšlienky nie je nik neznámy - Robert Nemcsics, exminister hospodárstva za ANO (2002-2003). Kým v rokoch prvých plánov projekt s trasovaním cez Žitný ostrov narazil na odpor politikov, obyvateľov, aktivistov aj ochranárov, po čase odpor voči výstavbe ropovodu akoby ustrnul, a tak slovenská vláda bude rozhodovať o znovuzrození myšlienky na jeho výstavbu. Pritom však zainteresovaní obišli tých podstatných - samosprávy a obyvateľov dotknutých lokalít. Ohňajú sa tým, že ešte nie je nič schválené a že v podstate nie je o čom rokovať.

BSP

Hovorí vám niečo skratka BSP? Skôr narodeným a pamätníkom sme možno pripomenuli predrevolučné brigády socialistickej práce. Ale na tomto mieste nejdeme spomínať na staré časy, naopak, BSP je z pohľadu histórie novinkou - je to skratka spoločnosti Bratislava Schwechat Pipeline, ktorú založili slovenský Transpetrol (74%) a rakúska rafinéria OMW (26%) ešte v čase Nemcsicsovoho pôsobenia vo vláde v roku 2003. Od toho času sa hovorí o ropovode cez Žitný ostrov a neskôr aj cez Záhorie. A od toho času sa médiá predbiehajú v ohurujúcich správach a aktivisti spisujú petície. Celé roky však o projekte nebolo zvlášť počuť. Dokonca mnohí oslovení primátori obcí a miest, ktorých by sa mohla výstavba dotknúť, ešte v máji tohto roku o ničom nevedeli. Zdanlivé ticho okolo tohto veľkého

štátneho "záujmu" znervózňuje o to viac, že so samotnou výstavbou by sa mohlo začať v roku 2012 - prakticky o pár mesiacov. Milí obyvatelia Stupavy, vedeli ste, že z posledných desiatich návrhov trás existujú tri varianty, ktoré prechádzajú stupavským katastrom či priamym okolím mesta? Primátor Stupavy aktívne o výstavbe ropovodu získava informácie, ako sa dá, pretože podľa nákresov rezortu hospodárstva hrozí, že by v Stupave zasiahol projekt do obytnej zóny. Po rokovaníach s bratislavským županom Pavlom Frešom je samosprávam jasné, že mestá budú musieť vytvoriť komisiu na ďalší spoločný postup a rokovania. (20. 7. 2011)

Hlavným dôvodom výstavby je, aby rakúska rafinéria mala k dispozícii viac ropy z Ruska, Slovensko zase chce ekonomicky profitovať na tranzite. (zahorie.sme.sk, 19.8.2011)

Trasy

Pôvodné trasy cez Žitný ostrov z roku 2003 sa stretli s veľkou kritikou najmä preto, že boli priamou ekologickou hrozbou pre tunajšie zdroje pitnej vody. Projekt bol dočasne pozastavený. Trvalo asi 7 rokov, kým prišlo Ministerstvo životného prostredia SR (MŽP SR) s novým návrhom desiatich potenciálnych trás: šesť cez Bratislavu (6), tie tesne kopírujú Žitný ostrov a štyri trasy smerujú cez Malé Karpaty (4) a ďalej pokračujú Záhorím.

aktivistom nové návrhy opäť nevyhovujú. V prípade mestského modelu okolo ostrova sa na trase ropovodu vyskytujú vzácne štrkopiesky a trasa križuje vodné zdroje aj tak. V prí-

pade karpatského koridoru aktivistov zaráža, že vedie priamo hrebeňom Karpát, čo sa im zdá byť takmer nemožné. Ako vyhlásila predsedníčka OZ Nie ropovodu cez Žitný ostrov Liliána Rástočková následne má karpatská trasa ropovodu viesť Záhorím, kde sú územia európskeho významu, poľnohospodárska pôda a obytne zóny. Hovorca Bratislavského primátora Lubomír Andrassy dokonca upozornil na neakceptovateľný fakt, že nové navrhované trasy vedú cez husto obývané oblasti a to aj mimo územia hlavného mesta.

BSP v rozpočte počíta s požiadavkami dotknutých miest na určité kompenzácie za to, že ich územím povedie trasa nového ropovodu.

Navrhovatelia sa bránia tým, že doterajšie návrhy majú iba informatívny charakter, pričom rozptyl v rámci jednej trasy môže byť aj jeden kilometer, takže bude možné sporné miesta obísť v dostatočnej vzdialenosti. Navyše novinkou tohto leta je vyhlásenie zástupcov Transpetrolu, že v hre je 17 až 18 trás. Pôvodné trasovanie bolo viac-menej ilustračné, pričom môže dôjsť k posunu 500 metrov. Mlčanie zainteresovaných člen predstavenstva Transpetrolu odôvodnil tým, že sa čaká na septembrový verdikt vlády, ktorá by po prípadnom schválení určila aj či pôjde trasa cez Bratislavu alebo cez Karpaty.

Ropovod v číslach

Dĺžka: 82 km (cez Žitný Ostrov) - 152 km (cez Karpaty)
Čas výstavby: 3 - 6 rokov
Predpokladané náklady: 70 - 112 mil. €

Kapacita: 10 mil. ton ropy z toho asi 8 mil. si berie rakúska rafinéria
Predpokladaná návratnosť nákladov: 10 rokov
Predpokladaná životnosť: 20 rokov
Slovenské náklady: 74% na oboch stranách trasy (SK aj A)
Podľa posledných údajov rakúska strana už ukončila skupovanie pozemkov a čaká na rozhodnutie Slovenska. Náklady na výkup pozemkov na rakúskej strane činia približne 12 mil. €. Dňa 24. 10. 2010 boli v Baumgartene ukončené stavebné práce ako aj montáž potrebných zariadení, ktoré umožňujú fyzický tok plynu z Rakúska na Slovensko (tzv. reverzný tok) v prípade, že by bola opätovne prerušená dodávka plynu z Ruskej federácie, ktorý je tranzitovaný cez územie Ukrajiny. Spreádzkovaním reverzného toku plynu z Rakúska na Slovensko by bol splnený jeden z hlavných cieľov projektu.

Kto potrebuje ropovod?

Rakúske ministerstvo hospodárstva zareagovalo, že záležitosť rieši OMV. Domáca rafinéria Slovnaft upozorňuje na fakt, že ropovod nie je plusom pre Slovensko, ale vlastne iba pre Rakúsko. „Je tu možnosť dodávok cez chorvátsky ropovod Adria, ako aj reverzný chod z Českej republiky. Prepojenie podľa nás nerieši posilnenie energetickej bezpečnosti Slovenska, ale ide skôr o komerčný projekt,“ povedal hovorca Slovnaftu Anton Molnár. (Sme, 21.5.2011)

Zástupcovia BSP pritom očakávajú podporu projektu, keďže podľa nich sa krajiny na projekte už dohodli v rámci podpísaného memoranda o porozumení a spolupráci v oblasti energetickej

medzi Ministerstvom hospodárstva SR a Ministerstvom hospodárstva a práce Rakúska. Naviac sa už prefinancovali nejaké zdroje a v prípade odmietavého stanoviska by mohlo Slovensko čeliť dôsledkom, prípadne nemalým finančným postihom. Minister životného prostredia SR J.Nagy prenecháva úpravu a návrhy možných trás ropovodu na odborníkov, nie na politikov. Zastáva názor, že trasa cez Žitný ostrov je pre jeho rezort neprípustná. Navyše by podľa neho mala spoločnosť BSP preukázať efektivitu projektu a jeho ekonomickú návratnosť pre slovenskú stranu.

Význam projektu ropovodu BSP:

- zvýšenie medzinárodného významu prepravnej trasy ropovodu Družba;
- zabezpečenie voľného prístupu k prepravným kapacitám ropovodov Trans Alpine Leitung (TAL) a Adria Wien Pipeline (AWP) pre potreby SR;
- zvýšenie podielu SR na Paneurópskom ropovodnom systéme;
- zabezpečenie trvalého profitu z tranzitnej polohy ropovodu Družba;
- zvýšenie energetickej bezpečnosti Slovenska prostredníctvom reverzného chodu;
- plnenie dohôd s Rakúskou republikou aj v rámci reciprocity za reverz plynu (Memorandum);
- zabezpečenie alternatívneho prístupu k ruskej rope pre rafinériu Schwechat;
- zvýšenie konkurencieschopnosti rafinérií v stredoeurópskom priestore;
- zvýšenie ekonomického prínosu príjmov z prepravy ropy pre SR.

(výpis z predkladaného vládneho materiálu ministrom hospodárstva SR Jurajom Miškovom, 17.5.2011). shm ■

Aby boli deti v bezpečí aj na cestách

Sú najzraniteľnejšími účastníkmi cestnej premávky. Okrem starších ľudí sú to práve deti, ktoré sú najrizikovejšou skupinou.

Počas prvých piatich mesiacov tohto roka zahynulo pri dopravných nehodách na Slovensku šesť detí. O jedno menej ako za celý minulý rok. Práve prázdniny sú obdobím, keď sa stane najviac detských úrazov. Pády na korčuliach, kolobežkách či bicykloch sa v tých lepších prípadoch končia zlomeninami a pár stehmi. Sú však aj oveľa tragickejšie následky.

Bezpečne na bicykli

Dieťa do 15 rokov musí mať pri jazde na bicykli ochrannú prilbu vždy, bez ohľadu na to, či je v obci, alebo mimo nej. Prilba by mala byť upevnená tak, aby sedela na temene hlavy, vodorovne s úrovňou očí. Nesmie byť posunutá ani do čela, ani do týla, aby chránila hlavu čo najlepšie. Popri prilbe netreba zabúdať ani na chrániče nôh a rúk a tiež reflexné prvky.

Ako jazdiť na ceste pre cyklistov

Okrem ochranných prvkov je dôležité vedieť, že na bicykli sa jazdí predovšetkým po cestičke pre cyklistov. Môžu ju použiť aj korčuliari a lyžiar, ale tak, aby neohrozili cyklistov. Kde takáto cesta nie je, jazdí sa pri pravom okraji vozovky a jednotlivu za sebou. Ak rodičia berú dieťa na výlet bicyklom, mali by ho mať pred sebou, na očiach, aby mohli jeho jazdu ovplyvniť prípadným upozornením. Pre malé deti je bezpečnejšie sídlisko, prípadne ihrisko, ale najmä miesta, kde sa nepohybujú autá. Samozrejmosťou je sprievod rodičov alebo starších súrodencov. „*Apelujeme na rodičov, aby deti nepúšťali samé na cestu, hlavne nie na frekventované úseky. Rodičia, ne nechávajú deti bez dozoru ani na ceste pred domom v obytnej zóne. V zápale hry si nemusia všimnúť prichádzajúce vozidlá. Dieťa pozoruje, opakuje a napodobňuje dopravných, najmä rodičov. Prvorodé je naučiť deti, že po chodníku sa chodí vpravo. Dôležité je naučiť deti základné pravidlá jazdy na bicykli, rozlišovať aspoň zopár dôležitých dopravných značiek.*“

Osobitné ustanovenia o cyklistoch

- 1) Na bicykli sa jazdí predovšetkým po cestičke pre cyklistov. Po cestičke pre cyklistov sa jazdí vpravo. Kde cestička pre cyklistov nie je alebo nie je zjazdná, jazdí sa pri pravom okraji vozovky. Ak sa tým neohrozujú ani neobmedzujú chodci, smie sa jazdiť po pravej krajnici vozovky.
- 2) Cyklisti smú jazdiť len jednotlivu za sebou; to neplatí pri jazde po cestičke pre cyklistov, kde smú jazdiť dvaja cyklisti vedľa seba, ak tým neobmedzujú a neohro-

zujú ostatných účastníkov cestnej premávky. Cyklista nesmie jazdiť bez držania riadidiel, držať sa iného vozidla, viesť počas jazdy druhý bicykel, ručný vozík, psa ani iné zviera a voziť predmety, ktoré by sťažovali vedenie bicykla alebo ohrozovali iných účastníkov cestnej premávky. Pri jazde musí mať cyklista nohy na pedáloch. Za zníženej viditeľnosti musí mať cyklista jazdiaci po krajnici alebo po okraji vozovky na sebe viditeľne umiestnené reflexné prvky alebo oblečený reflexný bezpečnostný odev.

- 3) Na jednomiestnom bicykli nie je dovolená jazda viacerým osobám. Ak je bicykel vybavený pomocným sedadlom na prepravu dieťaťa s pevnými opierkami na nohy, smie osoba staršia ako 15 rokov viesť osobu mladšiu ako 10 rokov.
- 4) Osoba mladšia ako 10 rokov smie na ceste s výnimkou cestičky pre cyklistov, poľnej cesty, lesnej cesty a obytnej zóny jazdiť na bicykli len pod dohľadom osoby staršej ako 15 rokov, ktorá je dostatočne spôsobilá, aby na ňu riadne dozerala, a ktorá zodpovedá za dodržiavanie povinností podľa tohto zákona touto osobou.
- 5) Pomaly idúce alebo stojace vozidlo môže cyklista idúci rovnakým smerom predchádzať aj po pravej strane vozovky alebo krajnici, pritom je povinný dbať na zvýšenú opatrnosť; to neplatí, ak vodič takého vozidla dáva znamenie o zmene smeru jazdy doprava.
- 6) Ak je zriadená cestička pre chodcov a cyklistov označená príslušnou dopravnou značkou, cyklista nesmie ohroziť chodca. Ak cestička pre chodcov a cyklistov má oddelené pruhy pre chodcov a cyklistov, sú chodci a cyklisti povinní použiť len pruh pre nich určený; to neplatí pri obchádzaní, predchádzaní, odbočovaní, otáčaní, pri vchádzaní na cestičku pre chodcov a cyklistov a vychádzaní z nej, pričom sa nesmú vzájomne ohroziť.
- 7) Cestičku pre cyklistov môže použiť aj osoba pohybujúca sa na kolieskových korčuliach, lyžiach alebo na obdobnom športovom vybavení, ak tým neobmedzí ani neohrozí cyklistov.
- 8) Pred vjazdom na priechod pre cyklistov sa cyklista musí presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva. Cyklista môže prechádzať cez vozovku, len ak s ohľadom na vzdialenosť a rýchlosť jazdy prichádzajúcich vozidiel nedonúti ich vodičov k zmene smeru alebo rýchlosti jazdy. Na priechode pre cyklistov sa jazdí vpravo.
- 9) Cyklista je povinný počas jazdy na bicykli mimo obce chrániť si

hlavu riadne upevnenou ochrannou prilbou. Ak je cyklistom osoba mladšia ako 15 rokov, táto povinnosť sa vzťahuje aj na jazdu v obci.

Je vaše dieťa na ulici dobre vidieť?

Cez cestu na ihrisko aj do školy

Deti sú na cestách jednou z najviac ohrozených skupín. Podľa štatistiky Besipu sa stalo takmer 500 dopravných nehôd, ktorých účastníkmi boli deti na prechode. Tie najväčšie sa odohrávajú za zníženej viditeľnosti. Ste si istý že je vaše dieťa dobre vidieť? A vie ako sa na ulici správať?

Vidieť a byť vidieť

Správne zvolené oblečenie hraje v bezpečnosti detí v cestnej premávke veľmi dôležitú úlohu. Človeka oblečeného v tmavých farbách vidí vodič v tme zo vzdialenosti cca 20 metrov, reflexný materiál ale žiari až 200 metrov ďaleko. Pri malom dieťati je tento efekt ešte výraznejší.

Neoceniteľnú službu poskytujú tiež blikáčky, ktoré výrazne zvyšujú bezpečnosť chodcov predovšetkým na neosvetlených úsekoch. Oblečenie a doplnky v jasných fluorescenčných farbách potom výrazne prispievajú k vyššej bezpečnosti cez deň, za dobrých svetelných podmienok. Predovšetkým školská taška alebo batoh by mali spĺňať tie najprísnejšie požiadavky, mať reflexné odrazové plochy, lemovanie po obvode batohu a na popruhoch.

Ešte lepšie ochráni dieťa vesta v jasných farbách a s reflexnými prvkami. Používajú ich napríklad policajti, aj u nás už deti bežne nosia na prechádzkach v materských školách. Tieto vesty by vždy mali používať aj ich učiteľky, ukladá im to zákon o cestnej premávke. Alarmujúce však je, že podľa informácií organizácie Besip ich nosí asi len 5% učiteliek.

Ako môžete zvýšiť pasívnu ochranu svojho dieťaťa?

- využívajte drobné fluorescenčné a reflexné doplnky. Môžu to byť nášivky, nažehlovacie obrázky, fólie, prívesky, pásky. Vyberte také, ktoré sa páčia vášmu dieťaťu a bude ich ochotné nosiť.
- najvhodnejšie umiestnenie reflexných prvkov je na konci rúkavov, pri kolenách a v úrovni pásu.
- kombináciou reflexných a fluorescenčných doplnkov dosiahnete dobrej viditeľnosti za všetkých svetelných podmienok a zo všetkých uhlov.

Bezpečné chovanie v premávke

Pre bezpečný pohyb po uliciach je zodpovedajúce chovanie ešte dôležitejšie ako vhodné oblečenie. Dieťa v tomto smere môže najviac ovplyvniť rodina, práve rodičia zodpovedajú za deti na uliciach. Škola

a ďalšie výchovné inštitúcie vplyv rodiny iba dopĺňujú.

Čo má dieťa vedieť

predškolač: Na odpovedajúcej úrovni má rozvinuté vlastnosti ako pozornosť, pamäť, opatrnosť, poslušnosť. Dokáže tiež vnímať nebezpečenstvo. Pred nástupom do školy je nutné uistiť sa že dieťa zvláda pohyb po uliciach. Vhodné je dieťa do školy sprevádzať minimálne niekoľko prvých dní, aby sa rodičia uistili že sa dieťa pohybuje bezpečne.

1. trieda: Dieťa zvládne bezpečne cestu do školy, chôdzu po chodníku a prechádzanie na bezpečných úsekoch, rozozná nebezpečné miesta. Vie tiež ako sa chovať v hromadnej doprave, rozumie svetelnej signalizácii na semaforoch pre chodcov.

2. trieda: Dieťa zvládne chôdzu na kraji cesty, prejde železničný prejazd, pozná nebezpečenstvo, ktoré hrozí za zníženej viditeľnosti a zásady slušného a ohľaduplného chovania sa v hromadnej doprave aj v bežnej premávke. Rozoznáva druhy hromadnej dopravy a chápe význam bezpečnostných pásov a autosedačiek v aute. V tomto veku tiež získava základné zručnosti na

bicykli a zvyká si na nosenie prilby. **3. trieda:** Dieťa pozná miesta kam je chodcom vstup zakázaný, rozumie svetelnej signalizácii na semaforoch a pokynom policajtov. Pozná tiež pravidlá bezpečnej jazdy na inline korčuliach, skateboardu alebo na kolobežke. Pozná vozidlá zo zvláštnymi výstražnými znameniami (hasiči, záchranná služba, polícia) a vie ako na ne reagovať. Vie tiež, ako privolať pomoc pri dopravnej nehode a ako ošetriť drobné poranenia.

4. a 5. trieda: Dieťa si predovšetkým upevňuje zásady správneho chovania chodca aj cyklistu. Pozná pravidlá cestnej premávky pre cyklistov (vychádzanie jazda pri pravej krajnici, zastavenie, vyhýbanie sa, predbiehanie, odbočovanie, jazda cez križovatku, atď.).

Z malých chodcov a cyklistov sa časom stanú vodiči a napríklad aj toľko obávaný motorkári. Správna výchova vo veku keď deti preberajú dôležité návyky sa v budúcnosti mnohonásobne vráti. Popri vysvetľovaní a nácviku chovania sa v reálnych situáciách dieťa najviac ovplyvníte svojím pozitívnym príkladom – a to pri každodennom pohybe na uliciach.

Vaša mestská polícia ■

Mal by si vedieť...

- deti do 10 rokov nemôžu jazdiť na bicykli po ceste bez dozoru osoby staršej ako 15 rokov,
- na jednomiestnom bicykli nie je dovolené jazdiť dvom,
- iba osoba staršia ako 15 rokov smie viesť na bicykli v schválenom type sedačky osobu mladšiu ako 10 rokov,
- na bicykli sa jazdí pri pravom okraji cesty,
- cyklisti smú jazdiť len jednotlivu za sebou,
- pri jazde na bicykli musíš držať riadidlá a mať nohy na šľapadlách,
- pri jazde na bicykli sa nesmieš držať iného vozidla, viesť druhý bicykel alebo zvieratko,
- na bicykli sa jazdí najmä po cestičke pre cyklistov,
- pri odbočovaní vľavo dávaj znamenie o odbočovaní tým, že vystrieš ľavú ruku a kúsok sa tak vieš, aby si to vodiči za tebou všimli,
- keď sa bojíš prejsť na bicykli cez cestu alebo ide veľa áut, prejde ako chodce – na prechode pre chodcov vedľa bicykla,
- pri jazde na bicykli musíš stále sledovať cestnú premávku a byť veľmi opatrný,
- nesmieš jazdiť na bicykli po chodníku,
- je riskantné bicyklovať sa s walkmanom na ušiach,
- cyklistická prilba ti môže zachrániť život,
- o svoj bicykel sa musíš starať, aby bol bezpečný a v dobrom stave.

Bicykel musí byť vybavený:

- 1) dvoma od seba nezávislými účinnými brzdami.
- 2) vpredu svetlometom bielej farby schváleného typu.
- 3) vzadu červeným obrysovým svetlom, ktoré musí svietiť (trvalo alebo prerušovane) súčasne s predným svetlom a odrazkou červenej farby.
- 4) zdrojom elektrického prúdu, napr. „dynamo“ (musí zaisťovať svietenie svetiel aspoň 1,5 hod.).
- 5) najmenej jednou oranžovou odrazkou na oboch stranách kolesa.
- 6) odrazovými sklami oranžovej farby na oboch stranách pedálov.
- 7) jasne znejúcim zvončekom.
- 8) zátkami alebo gumenými rukovätami na zaslepenie voľných koncov rúrky kormidla.
- 9) uzavretými maticami nábojov kolies.
- 10) blatníkmi.

To nemôžeme nechať tak!

Do redakcie nám prišiel začiatkom augusta e-mail od p. M. Benedika, poukazujúci na nedostatočné udržiavanie cyklistického chodníka Moravskej cyklocesty, v znení: „Dobrý deň, neviem kam mám napísať a preto rozhadzujem siete na všetky strany s prosbou o spriechodnenie „medzinárodného“ cyklistického chodníku medzi DNV a odbočkou na eurochodník do Stupavy (pri vojakoch). Ide o to, že zeleň tam zarastá takým spôsobom, že nieje takmer možné prejsť. Posledných pár kilometrov v oblasti lopuchov - je to kilometer pred odbočkou na stupavu z DNV po chodníku, zaberajú lopúchy takmer celý chodník. Svojopomocne sme už chodník niekoľkokrát čiastočne spriechodnili, no chcú by to väčšie mechanizmy na odstránenie zarastajúcej zelene úplne. Ak by ste mi vedeli pomôcť, kam zaslať túto prosbu, či požiadavku, aby sme ju spoločne vedeli poriešiť budem rád, aby sme si túto vychválenú medzinárodnú cyklistickú trasu sprejzdňovali. Orientačne súradnice problematickej časti sú +48° 16' 3.66", +16° 57' 36.52" Ďakujem Vám za spoločnú pomoc“.

Neváhajúc sme e-mail odstúpili primátorovi mesta, s ktorým sme sa aj s fotoaparátom šli presvedčiť, či realita skutočne zodpovedá opisovanému neželanému stavu. A skutočne! Pozdĺž rieky Moravy medzi časťou Devínskeho jazera a rázcestie Stupava - Vysoká pri Morave lemujú cyklochodník zarastajúce konáre lopúchovitého

krovia. Ba čo viac, pri odpočívadlách vznikajú nelegálne skládky odpadu.

Pýcha či hamba?

O nelegálnych skládkach odpadu na území Stupavy sa napísalo už kvantum riadkov. Niektorí však zrejme nedokážu čítať medzi týmito riadkami a ustavične „prikladajú vrece kvrecu“. Je zarážajúce, že s aktivitou akou je cykloturistika, ktorá je jednou z najpríťažlivejších atrakcií pre turistov sa viažu aj takéto nepriaznivé javy. Miesto toho, aby sme dokázali ponúknuť turistom (napokon však aj sebe samým) kvalitný, zážitkom obohatený čas strávený na bicykli v prekrásnej prírode, víta ich (nás) len

Zarastajúci cyklochodník

hromada smetia na prvom odpočívadle. Ak sa teda k tomu odpočívadlu vôbec prederieme cez všadeprítomné konáre a listie.

O stanovisko sme požiadali primátora mesta Stupava Mgr. Pavla Slezáka. Cyklistický chodník vedúci popri rieke

Morave smerom z Devínskeho jazera k Stupave zarastá zeleňou, nie je takmer možné na určitých úsekoch prejsť. Na odpočívadlách sa hromadia vrecia s odpadkami. Ako mieni mesto Stupava odstrániť túto nežiaducu situáciu?

Výbudované cyklochodníky boli financované z prostriedkov EÚ. Prijímateľom pomoci resp. nenávratných finančných prostriedkov boli rôzne subjekty, ktoré určitým spôsobom, aby získali podporu pre svoj projekt, deklarovali udržateľnosť svojho zámeru. Je pravdou, že doba trvania projektu je 5 rokov po jeho ukončení. Znamená to, že mnohé cyklochodníky sú dnes bezprízorné, teda nemajú správcu, ktorý sa zaručil, že budú funkčné. Správcom spomínaného cyklochodníka teda v žiadnom prípade

Odpočívadlo na rázcestí

nie je mesto Stupava. Napriek tomu bude vyčistené okolie prístreška pri križovatke chodníkov, nakoľko ho považujeme za „info bod“ smerom k Stupave. Do uzávierky tohto čísla PPZ sa nám nepodarilo zistiť, kto spravuje danú trasu. Tejto téme sa budeme aj naďalej venovať.

Výstraha

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Malackách v súlade s § 21 písm. n) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a § 9a vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov, vyhlasuje ČAS ZVÝŠENÉHO NEBEZPEČENSTVA VZNIKU POŽIAROV na všetky miesta na lesných pozemkoch na celom území okresu Malacky od 25. augusta 2011 do odvolania.

V čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov je každý povinný dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti.

Fyzickým osobám sa podľa § 14 ods. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov na lesných pozemkoch zakazuje najmä :

- zakladať alebo udržiavať ohne,
- používať otvorený plameň,
- fajčiť alebo odhadzovať horiace alebo tlejúce predmety,
- vypalovať porasty bylín, kríkov a stromov.

Vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa je povinný v súvislosti s ochranou lesa pred požiarmi dodržiavať § 6b zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a § 9a, § 10 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov.

mjr. Mgr. Juraj Slovinský v. r. ■

Zmena vývozu separovaného odpadu od rodinných domov v mesiaci september

Oznamujeme občanom, že septembrový vývoz separovaného odpadu od rodinných domov bude posunutý o týždeň neskôr. Podľa kalendára zberu sa septembrový zber vriec s vyseparovaným odpadom mal uskutočniť v dňoch 27.-29. septembra.

Tento termín sa posúva na 4. až 6. októbra 2011 nasledovne: v utorok 4. 10. 2011 sa uskutoční v I. obvode, v stredu 5.10. 2011 v II. obvode a vo štvrtok 6.10.2011 v III. obvode. Za pochopenie ďakujeme.

MsÚ, referát odpadového hospodárstva ■

peknastupava.sk

BS Investments, a.s. • Radvanská 29, 811 01 Bratislava
 tel: + 421 2 43191552 • mobil: + 421 948 777 230 • bsinvestments@bsinvestments.sk
 www.peknastupava.sk

harmónia bývania

... domy s rozlohou

Hľadáme posledných 6 susedov

BEZKONKURENČNÁ cena na trhu
/v cene pozemok, rodinný dom, prístupové komunikácie/

Dohodnite si nezáväznú stretnutie na čísle 0948 777 230 a prídte si pozrieť náš vzorový dom

Prípravy na jubilejný ročník slávností vrcholia

Slávnosti kapusty patria od roku 1996 medzi najväčšie festivaly na Záhorí. Hlavnou myšlienkou festivalu je zachovanie tradície pestovania a spracovania regionálnych odrôd, ktoré boli a sú známe svojou špecifickou chuťou a vynikajúcou kvalitou. Festival je zároveň regionálnymi folklórnymi slávnosťami s cieľom udržať a zachovať tradičnú kultúru.

Slávnosti kapusty sú v tomto roku regionálnym podujatím

Župnej jesene a Svetového dňa turizmu v Bratislavskom kraji. Deň zelá v roku 2011 oslavuje jubilejný – XV. ročník.

Sprievodný program tohtoročných slávností začíname už v stredu, 28.9.2011, vernisážou výstavy „OBRÁZKY Z DEJÍN STUPAVY“ a autorským čítaním A. Hrnku z knihy Mesto Stupava v minulosti a dnes v kaplnke Zámockého parku.

Vo štvrtok program zahájime

vo veľkej sále MKIC o 16:00 h vernisážou výstavy amatérskeho fotografa Michala Slezáka pod názvom „DOTYKY STUPAVY“, o 18:00 h pokračujeme slávnostným koncertom Zboru sv. Ondreja pod vedením R. Dinuša v kostole sv. Štefana v Stupave a zakončíme o 19:00 h otvorením výstavy CHRYSANTÉMA a Jesenné aranžmány stupavských kvetinárstiev vo Farskom pastoračnom centre. „ZVOLÁVAČKA“ na slávnostné ot-

vorenie slávností bude v piatok /30.9.2011/ od 15:00 h, kedy sa bude z voza ťahaného koňom po Hlavnej ulici ponúkať „zelé“. V programe na hlavnom pódiu sa počas troch dní odprezentujú domáce skupiny a združenia, vystúpia známe i menej známe kapely, na svoje si prídu aj deti, pre ktoré bude vyčlenený program v sobotu dopoludnia, nebude chýbať tradičná prehliadka folklórnych skupín a súborov „SÚSEDÉ SÚSEDOM“ a celé podujatie slávnostne ukončíme v nedeľu večer o 21:00 hod. ohňostrojom.

Pre návštevníkov slávností sme v spolupráci s miestnymi spolikami, združeniami a jednotlivcami pripravili aj množstvo sprievodných podujatí:

- OZ Pour Art pozýva na výstavu do synagógy a prezentáciu krátkych filmov a divadelnej hry do novootvoreného Komorného divadla – KINA X,
- v Sedliackom dvore pozývame na tradičnú výstavu ovocia a zeleniny ÚRODA 2011, ktorú pre návštevníkov pripravia stupavskí záhradkári a na Výstavu dyňových strašidiel od stupavských detí a mládeže, výstavu kaktusov
- vo Výstavnej sieni a v malej sále MKIC nájdete výstavu stupavského akademického maliara E. Kalického – REMINISCENCIE NA SLÁVNOSTI KAPUSTY a prezentáciu práce a diel súčasných stupavských remeselníkov a umelcov. V týchto priestoroch bude prebiehať aj prezentácia BSK a SACR.
- OZ Envirosvet a OZ MC Fidllo pozývajú deti do svojich priestorov v kultúrnom dome na zaujímavé aktivity – TVORIVÉ DIELNE. Pred KD vo Fífidláckom L.E.S.I.K.u a na ploche vedľa neho bude pre najmenších DETSKÁ ZÓNA, plná atrakcií.
- v sobotu na lúke za Sedliackym dvorom budú súťažné družstvá variť kapustnicu v súťaži MY VARÍME ZE ZELÁ, ktorá sa bude predávať do zjedenia. Do nálady a na dobrú chuť bude hrať skupina OUKEY.

GASTROŠPECIALITY „ze zelá“ a mnohé ďalšie nájdete v areáli pred Kultúrnym domom a vo veľkej sále KD (v sobotu), kde bude v sobotu prebiehať aj ŠKOLIČKA VARENIA pre deti. Jarmočísko sme rozdelili tento rok nasledovne – stánky s občerstvením sa budú nachádzať „na Barónovom“, pre remeselníkov je vyhradená „ULIČKA REMESIEL“ na Mlynskej ulici a Jesenný jarmok na príľahlej lúke.

Prehliadky stupavských PAMÁTIHODNOSTÍ (kostol sv. Štefana s oratóriom, Kalvária, Kaplnka kaštiela) budú s lektorským výkladom umožnené

od piatka do nedele. V areáli Sedliackeho dvora, alebo pri ňom bude zriadený INFO-STÁNOK, v ktorom návštevníkom ochotne poradia a oboznámia s programom slávností naše hostesky.

Viac informácií sa dozviete z plagátov, na webovej stránke MKIC Stupava (www.msks-stupava.sk), alebo Vám radi poskytneme informácie aj na e-mailom – info@msks-stupava.sk.

Niekdajší riaditeľ Kultúrneho strediska v Stupave, súčasný primátor mesta Stupava a „otec Dňa zelá“ Mgr. Pavel Slezák nám odpovedal na pár otázok:

Bola dobrá úroda kapusty, nezostane nikto hladný?

Tento rok je bohatý na zrážky, čo kapuste pomáha a je predpoklad, že v súťaži o „Najčastejšiu huavičku zelá“ padne aj rekord. Boli roky, kedy tá najťažšia hlavička kapusty vážila okolo 16 kilogramov. Daždivé počasie a prudké zmeny počasie prinášajú aj choroby plesne a iné, čo všetko ešte môže ovplyvniť úrodu. Som rád, že aj po rokoch problémov, kedy sa na slovenský trh dovážala výrazne lacnejšia kapusta, ktorej nedokázali naši pestovatelia s cenou konkurovať, prežili a kapustu stále pestujú. Tu totiž nejde o kapustu ako takú, ale o kapustu pestovanú v našom regióne, na našej pôde, ktorá jej dáva osobitnú chuť a kvalitu. Tým je jedinečná a vyhľadávaná, to jej pridáva na cene. Hladný by teda nemal byť nikto i keď kapusta, najmä kvasená tučky skôr spaľuje, ale v tom je práve jej konzumácia zdravá a nášmu telu prospešná.

Čo máte Vy osobne najradšej z kapusty a odporúčali by Ste to návštevníkom, aby ochutnali?

Milujem všetky jedlá z kapusty. Od polievok zo surovej či kvasenej kapusty, cez chutné šaláty, zapekané jedlá až po zelovníky – kapustníky. Najlepšie ich pečie moja manželka, „to sa ich nevieme dojest a zalizujeme sa až za ušama“. Napriek tomu že ide o starodávne jedlo, chuť výborne aj dnes, keď sme už zvyknutí na „pochúťky“ rýchleho občerstvenia. Jednoduché a predsa skvelé jedlá z kapusty majú miesto aj v modernej gastronómii. Možno náročnejšie na prípravu a čas, ale chutia skvele. Návštevníkom odporúčam ochutnať kapustnicu, variť ju budú súťažné družstvá v rámci súťaže „My varíme ze zelá“ a tiež kapustníky, kapustové štrúdle z produkcie cukrárne rodiny Štermenských zo Sekúl.

Pozývame Vás na jubilejný – XV. ročník Slávností kapusty – Deň zelá 2011 v Stupave! hsch ■

Ženský spevácky zbor Nevädza, 35. výročie

Už tridsaťpäť rokov je významnou súčasťou stupavského kultúrneho života.

Každoročne pripravuje vystúpenia na Dni zelá, na prehliadku cirkevných zborov na sviatok Cyrila a Metoda, ku dňu Dňu matiek. V čase adventu absolvuje viacero vystúpení s vianočným repertoárom. Okrem toho sa zúčastňuje rôznych príležitostných akcií v Stupave, v blízkom okolí, ba aj v zahraničí. Počet členiek sa pohybuje stále okolo čísla tridsať.

Činnosť zboru funguje za veľkej podpory mesta Stupava, MKIC Stupava, obzvlášť Mgr. Pavla Slezáka. Zakladateľom zboru a zároveň aj jeho prvým vedúcim bol Ladislav Kudijovský /1924-1997/, ktorý v čase založenia Nevädze vykonával funkciu riaditeľa Závodného klubu Cementár v Stupave. Predtým pôsobil ako učiteľ dejepisu a hudobnej výchovy na stupavskej základnej škole. Práve jeho zásluhou sa uskutočnil v máji 1976 konkurz do zboru. Novozaložený zbor mal 35 členiek.

v spievaní. Do zboru boli prijaté nové členky. Ale predovšetkým sa podarilo získať pre zbor novú vedúcu-dirigentku p. Evu Šimkovú učiteľku MŠ vo Vysokej pri Morave. Prvé vystúpenie pod jej vedením sa uskutočnilo už v marci 1999 na fašiangovom „Babskom chmate“ v reštaurácii Stupava (u Maroša). Členky zboru spievali vo fašiangovom oblečení, dirigentka zbor sprevádzala hrou na akordeón. Toto úspešné vystúpenie sa stalo základom tradície na ďalšie roky, kedy sa členky zboru zúčastňovali fašiangového sprievodu a aj fašiangového „pochovávaní basy“.

Pod vedením Evy Šimkovej zbor úspešne účinkoval na mnohých kultúrnych a spoločenských akciách v Stupave, v blízkom okolí /na Kamennom mlyne, v Malackách, v Bratislave, vo Vysokej pri Morave, v Borinke, v Lamači/, ba aj v Tisovci. Na vystúpeniach zbor sprevádzala hrou na akordeón, čím sa umocňovalo každé vystúpenie.

Počas jej päťročného pôsobenia zbor vystúpil aj v Rakúsku.

zaspieval vianočné skladby prezidentovi Ivanovi Gašparovičovi a jeho manželke Silvii. V januári 2009 sa vedenia zboru ujal Tomáš Šelc z Bratislavy, 26-ročný poslucháč bratislavského konzervatória.

Pod jeho vedením zbor absolvoval mnoho úspešných vystúpení, napr. už v decembri roku 2009 zbor vystúpil v Prahe, v Lichtenštejnskom paláci, na medzinárodnej prehliadke zborov, ktorá sa konala v rámci akcie „Adventné spevy Praha“, kde v silnej medzinárodnej konkurencii obstál ako druhý najlepší. Zbor v Prahe vystúpil aj v rámci tradičných vianočných koncertov na Staromestskom námestí, kde úspešne zaspieval svoje vianočné kolely.

Rovnako úspešné bolo vystúpenie zboru pod jeho vedením aj v Maďarsku.

V poslednom období /2009-2011/ sa pôvodný repertoár skvalitnil a obohatil o nové náročné skladby každého druhu, či už ľudové, hymnické, nábožné a i.

Na vystúpeniach v kostole často spieva aj sám dirigent Tomáš Šelc, ktorý je sám úspešný spevák. Svojím spevom neobyčajne zvyšuje úroveň vystúpení.

V dňoch od 7.7.2011 do 16.7.2011 zbor Nevädza absolvoval pobyt v Bulharsku. Okrem príjemného pobytu pri mori vystúpil úspešne pod vedením Tomáša Šelca v prímorskom mestečku Černomorec a v družobnom meste Svoge, kde sa tiež uskutočnilo stretnutie s predstaviteľmi mesta.

V súčasnosti, keď zbor funguje ako Občianske združenie má svoju vedúcu Zuzku Mazancovú, pokladníčku Pavlínku Noskovú, tiež kronikárku Soňu Činovskú a ďalšie členky výboru.

Každoročne sa uskutočňuje výročná členská schôdza, na ktorej sa vyhodnocuje činnosť zboru za uplynulý rok a načrtnú sa plány na rok nasledujúci. Takmer každý rok absolvuje zbor niekoľkodňové pracovné sústreďenie, na ktorom sa intenzívne pripravuje vždy nový repertoár.

Činnosť zboru Nevädza, to nie sú len nácviky a vystúpenia, ale aj spoločné stretnutia, oslavy ba aj športové aktivity. Členky napríklad každoročne na Dňoch zelá varia súťažne ako družstvo kapustnicu /pre veľký úspech ju varili aj v rakúskom Orthe/Donau/.

Počas mnohých rokov sa vytvorili medzi členkami priateľstvá, ktoré pretrvávajú. Už niekoľko rokov má zbor svoju hymnu „Či to zvony zvoní“, ktorú spontánne na jednom stretnutí zložila Jožka Brežná.

Problémom zboru je zvyšujúci sa priemerný vek členiek. Napriek pozvaniu, mladých speváčok nepribúda, ak aj prídu nové záujemkyne, tak veľmi skoro odídu, pretože predpokladajú, že nácvik je len „nejaké rekreačné“ spievanie.

V roku 2011 zbor Nevädza oslavuje svoje 35-te výročie založenia. Všetky členky si želajú, aby zbor Nevädza fungoval naďalej, aby prežil všetky krízy a svojím spevom šíril radosť a pohodu. V Stupave 11.8.2011

Na základe údajov z kroniky a v spolupráci s kronikárkou Soňou Činovskou napísala Ľudmila Bílová

Ľudmila Bílová ■

Mestská knižnica v Stupave informuje

Počas letných prázdnin bol v detskom oddelení nástenný kvíz ZO ŽIVOTA ZVIERAT. Kvíz bol vyhodnotený 2.9.2011. Najviac bodov a vrecúško prekvapení získala dvanásťročná žiačka Vladimíra Zora Zubová. ■

Poprázdňinová akcia

Mestská knižnica Ruda Morica v Stupave oznamuje svojim čitateľom, ktorí dlhšie nevrátili požičané knihy, že môžu tak urobiť od 12. 9. 2011 do 23. 9. 2011 bez toho, že budú platiť poplatok z omeškania. Zaplatia len členské poplatky. ■

Burza starších kníh za 0,10 € stále pokračuje. ■

Začal sa nový školský rok

Brány Základnej školy v Stupave sa v školskom roku 2011/2012 prvý raz otvorili v pondelok 5. septembra. Slávnostné otvorenie školského roka zahájili svojimi príhovormi riaditeľ ZŠ Stupava Mgr. Ladislav Csillaghy a primátor mesta Stupava Mgr. Pavel Slezák. Slávnostného zahájenia školského roka sa zúčastnili žiaci I. a II. stupňa, pedagogický zbor i niekoľkí rodičia. Rodičom hneď v úvode príhovoru primátora mesta patrili slová vďaky za pomoc a podporu podieľať sa na formovaní mladej generácie, ale i za ich finančnú podporu,

kvalitné vzdelávanie, podmienky pre krúžkové a voľnočasové aktivity. Okrem toho ponúka aj aktivity školského klubu detí, športových stredísk a ďalšie možnosti pre rozvoj osobnosti detí. Zriaďovateľom školy je mesto Stupava.

Základnú školu v Stupave navštevuje podľa predbežného sčítania vyše 700 žiakov. Tak ako po minulé roky, aj v tomto roku budú triedy prvého a druhého ročníka umiestnené v starej budove a vyššie ročníky v novej budove školy. Novou posilou pedagogického zboru sú pani učiteľky Mgr. Paulína Janotková, Mgr. Jana

Ženský spevácky zbor Nevädza zo Stupavy

Už koncom roku 1976 sa uskutočnilo pod jeho vedením prvé vystúpenie zboru v ZK Cementár pri príležitosti osláv Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie.

Zbor Nevädza bol založený za výdatnej podpory Stupavskej cementárne, ktorá zabezpečila aj prvé ošatenie členiek.

Repertoár bol od začiatku pestrý. Zastúpené v ňom boli piesne ľudové aj hymnické, domáce i zahraničné. Zbor spieval pri rôznych kultúrnych, spoločenských, ba aj politických príležitostiach.

Významným podporovateľom zboru sa stal Štátny majetok Stupava, ktorý okrem ošatenia a obuvi poskytoval na vystúpenia zboru aj svoj autobus so šoférom. Zbor Nevädza zase reprezentoval ŠM Stupava na okresných speváckych súťažiach, na ktorých sa vždy umiestnil na prvom mieste.

V roku 1990 sa uskutočnilo prvé a zároveň aj posledné zahraničné vystúpenie zboru pod vedením p. Ladislava Kudijovského, a to 24. 6. v Rakúsku na oslave Dňa slnovratu. V roku 1990, po 14-ich rokoch pôsobenia, zbor svoju činnosť ukončil pre zlý zdravotný stav svojho vedúceho p. Ladislava Kudijovského, ktorý nakoniec v roku 1997 po ťažkej chorobe zomrel.

Činnosť zboru bola obnovená až v roku 1999, kedy sa na podnet p. Pavla Slezáka zišli bývalé členky zboru a rozhodli sa pokračovať

Nezabudnuteľný je niekoľkodňový pobyt a vystúpenia v Taliansku. V tomto období sa začali aj vystúpenia v kostole, za veľkej podpory miestneho farára mons. Felixu Mikulu, a to na slávnostných omšiach, ale predovšetkým na Vianoce a na dni Cyrila a Metoda, kedy sa uskutočňuje prehliadka chrámových zborov.

Vedenie zboru p. Eva Šimková ukončila v apríli 2004.

Novým vedúcim zboru sa na krátky čas stal p. Jozef Mydliar pedagóg LŠÚ v Stupave. Zbor viedol od júna 2004 do septembra 2004.

V októbri 2004 sa vedenia zboru ujala p. Zdenka Nezníková učiteľka z LŠÚ Stupava. Zbor úspešne viedla do konca roku 2008.

Počas jej pôsobenia zbor absolvoval mnoho vystúpení na Slovensku i v Rakúsku.

Dňa 23. 3. 2005 sa zbor Nevädza stal občianskym združením, ktorého vedúcou sa stala členka zboru Zuzka Mazancová.

V roku 2006 zbor Nevädza veľkolepo oslávil 30-te výročie svojej existencie. Oslavy sa zúčastnil aj primátor mesta Ing. Ján Beleš, ktorý zbor Nevädza podporoval počas celého svojho funkčného obdobia.

Začiatkom roku 2008 nahral zbor Nevädza svoje prvé CD s vianočnými skladbami a vydal ho pod názvom Vianoce s Nevädzou.

Historickým sa stalo vianočné vystúpenie v prezidentskom paláci v decembri 2008, kde zbor Nevädza

Slávnostné zahájenie školského roka sa konalo na školskom dvore

bez ktorej by sa vytváranie dôstojného „výchovno-vzdelávacieho stánku“ nezaobišlo – *Usilujeme sa, aby prostredie školy bolo estetické, aby spolu formovalo mladú generáciu. Napriek všetkým problémom a najmä finančným, z roka na rok sa podmienky vyučovania a celkové prostredie uberajú pozitívnym smerom. Nebolo by to možné bez podpory zo strany rodičov, ktorú si vážime a sme za ňu vďační. Ochota rodičov pomáhať škole je výsledkom kvalitnej, presvedčivej a transparentnej činnosti vedenia školy, občianskeho združenia rodičov a priateľov školy a tiež rady školy. Ďakujem rodičom za to, že sú ochotní podporovať stupavskú školu, že sú presvedčení, že to má zmysel, že ju považujú za svoju. Primátor zároveň poprial rodičom, aby si dokázali vytvoriť počas školského roka adekvátny čas pre svoje deti, aby nezanedbávali pomoc pri ich štúdiu a aby s nimi školský rok prežívali aj v ťažkostiach, aj v radoostiach. Osobitne sa primátor prihovoril povzbudivými slovami aj pedagogickému zboru - *Na vás stojí a padá úroveň školy, vy ste tí, ktorí budujete jej imidž, vy ste zárukou jej kvality a konkurencieschopnosti, ak sa dá týmto slovom vyjadriť úspešnosť v dnešnom svete. Vy nielen vzdelávate, ale aj vychovávate, mnohokrát ste poslednou, alebo azda aj prvou inštanciou lásky, autority a istoty pre deti, ktoré nachádzajú harmóniu, pokoj a istotu aspoň v školskom prostredí.**

Stupavská základná škola ponúka a v plnom rozsahu poskytuje

Vozáková, Bc. Svetlana Kubovičová a Mgr. Veronika Kahánková, ktorým pán riaditeľ vo svojom príhovore poprial „aby sa im páčilo a aby na našej škole vydržali“.

Počas uplynulých letných prázdnin prebehla rozsiahla rekonštrukcia školskej jedálne. Momentálne vedenie školy uvažuje nad ďalším vylepšením priestorov vybúraním šatníkov, kde by staré šatníky nahradili dvojšatníky, kde si vždy dvaja žiaci budú zodpovedať sami za svoje veci.

Helena Schmadlová ■

**STUPAVA
FLORBAL CUP**

**8. ročník
STUPAVA
FLORBAL CUP**

14. - 17. september 2011
www.stupavacup.sk

Hody – príležitosť stretnúť rodáka... a to doslova

Hody, alebo tiež odpust, hostina alebo kermeš, majú svoj pôvod už v 18. storočí. Ide o tradičnú slávnosť spojenú s hostinou na počesť výročia posviacky kostola alebo na deň jeho patróna. Jednou z najdôležitejších funkcií hodov bola a dodnes ostáva inštitucionalizovaná príležitosť na upevňovanie lokálneho povedomia obyvateľov obce, na obnovu spoločenských kontaktov a na nadväzovanie nových známostí. Patrónom Farského kostola v Stupave je sv. Štefan Uhorský. Rímskokatolícka cirkev slávi sviatok svätca 16. augusta, preto sa vždy k tomuto dátumu najbližšiu nedeľu konajú v našom meste hody.

Inak tomu nebolo ani tento rok. Prvá polovica nedele patrila kostolu, druhá hostine a zábave. Mestské kultúrne a informačné centrum v Stupave už tradične pripravuje pre obyvateľov Stupavy hodový program. V nedeľu 14. augusta na Sedliackom dvore pri KD v popoludňajších hodinách uskutočnilo detské divadelné predstavenie s názvom Farbičkový koncert v podaní Mie Kralovej. Do interaktívneho tanečného predstavenia sa zapojili detičky, ale našli sa aj odvážni rodičia, ktorí spoločne vytvorili dokonca „zlatú bránu“. Dychová hudba Častovanka z Častej, s trochu alternatívnym zložením, nenechala tiež parket dlho prázdny. A ten, kto netancoval, aspoň si spieval. Známe

šlágre a nestarnúce melódie „prinesla“ i hudobná skupina ONE WAY, ktorá završovala nedeľný hodový program.

Polovica života cez fotoaparát

Vo Výstavnej sieni KD bola slávnostne otvorená aj výstava fotografií Emila Madera s názvom Z cestovateľského denníka. Bratislavčan, žijúci dlhé roky v Austrálii, nezabúda na svoje korene, ktoré siahajú až do mátskej rozvetvanej rodiny „Maderovcov“. Rád sa vracia do Stupavy, ktorá aj keď nie je jeho rodom, prežil v nej časť svojho života. Fotografie, ktoré sú inštalované tvoria štyri cykly: Fauna, Flóra, Ľudia, Stromy. Výstava je predajná a je prístupná do 14. septembra 2011.

Sakristia ožila históriou

Pri príležitosti hodových slávností bola aj vo farskom kostole inštalovaná výstava Baroková sakristia s klenotnicou. Návštevníci kostola si okrem prehliadky kostola mohli od 13. do 15. augusta prezrieť aj priestor sakristie, kde sa nachádzalo mnoho historicky cenných predmetov – od monštrancií, cez ornáty, až po liturgické omšové texty. Hodový program bol skutočne pestrý. Veríme, že si každý účastník hodových slávností odniesol krásny kultúrny zážitok, presne tak ako aj organizátori tohto podujatia.

Helena Schmadlová ■

Projektant vs. Fotograf

Emil Mader sa narodil 14. januára 1952 v Bratislave. Už 30 rokov žije v Austrálii, v Sydney - Blue mountains (štát New South Wales).

Emil Mader s riaditeľkou MKIC v Stupave

Austráliu, Nový Zéland a ďalších 60 krajín všetkých kontinentov precestoval vďaka svojmu povolaniu projektanta. Fotografovanie je jeho záľubou, ba priam vášňou. Svedčí o tom aj fakt, že vo svojej zbierke má približne šesťtisíc fotografií plných zážitkov a spomienok.

K fotografovaniu ho priviedla práve austrálska krajina, ktorej pláže, hory i púšte so zatajeným dychom obdivujeme. Najskôr sa pri fotografovaní zameriaval na krajinu, neskôr aj zvieratá – najmä vzácne vtáky, ktoré sú jedinečné a žijú len a na tomto kontinente. Austrália nie je len „zeleným kontinentom“, ale aj krajinou kontrastov. Žije tu viac ako 180 národností. Preto vo fotografovom cestovateľskom denníku nechýbajú aj fotografie ľudí. Sú pravdivou výpoveďou o človeku žijúcom na tisíce kilometrov ďaleko, ktorého stretnúť je nám tak veľmi vzácné. Maderove fotografie vzdialených krajín prírody i obyvateľov nám približujú existenciu „odlišného sveta“, prostredníctvom svojich fotografií nás autor do tohto sveta vtahuje a dáva nám cítiť vôňu a silu tejto krásy. Každá Maderova fotografia nesie v sebe životný príbeh cestovateľa.

Emil Mader nám aj napriek krátkosti času poskytol odpovede na našich pár otázok:

Je známe, že Ste precestovali veľa krajín, na všetkých kontinentoch. Sú vôbec ešte miesta, ktoré Ste nenavštívili? Prípadne, do ktorej krajiny (samozrejme okrem Austrálie) by Ste sa rád vrátili?

Je pravdou, že som precestoval veľa krajín a je treba dodať, že len asi polovica z nich bola navštívená a nafotená turistom!

Druhá polovica snímok a ich zvečnenie sa mi podarilo vďaka práci a služobným pobytom v rôznych kútoch sveta.

Každá Vaša fotografia sa spája s osobitým príbehom. Ktorý Vám najviac utkvel v pamäti? Ku ktorému zážitku sa najradšej vraciate?

Z vernisáže výstavy, 14.8.2011

Myslím, že ako kontinent mi najviac učarila Afrika – ich národné parky ako KRUGER National Park v Južnej Afrike a Kenya, kde som sa tiež zúčastnil na viacerých Safari. Samozrejme Austrália má osobitné miesto v mojom srdci.

Navštevujete Slovensko v pravidelných intervaloch, alebo Váš pobyt „u nás“ vždy závisí od nejakých okolností?

Návštevu obvyčajne plánujem cez „európske leto“, aby som sa tiež vyhol zime v Austrálii. Tiež to niekedy súvisí z obchodnými aktivitami.

Vaši známi na Slovensku o Vás vravia ako o „austrálskom Bratislavčanovi“. Stotožňujete sa s týmto prívonom?

Áno, myslím, že ma tak volajú priatelia z Bratislavy, ale doteraz neviem po 30 rokoch v Austrálii či som slovenským Austráľčanom alebo austrálskym Slovákom???

Narodili Ste sa v Bratislave, ale časť života Ste prežili v Stupave. Čím sa pre Vás stalo toto mestečko? Čo pre Vás znamená?

Áno, narodil som sa v Bratislave, ale v Stupave som si dávnejšie kúpil byt a ešte stále sledujem rodostrom mojich predkov a doterajšie odhalenia ma zaradili medzi veľkú rodinu Maderových zo Stupavy a Mástu.

Čím je pre Vás fotografovanie? Je to skutočne vášeň, alebo si myslíte, že fotografovanie nie je ani záľubou, ani poslaním?

Myslím, že správnym poradím by bolo: záľuba, potom vášeň a možno sa stane aj poslaním.

Čo je pre Vás ako fotografa najväčším objektom fotografovania?

Snažím sa fotiť všetko, čo je späté

s prírodou: fauna, flóra, človek, mimoriadne momenty zo života na zemeguli. Zábery sú také aké sú na výstavách, čiže, čo videlo oko a objektív bez akýchkoľvek úprav.

Dokázali by ste niekedy s fotografo-

vaním skončiť, resp. už ste sa niekedy ocitli v takej situácii, že Vám nazieranie cez objektív vadilo?

Myslím, že fotografovania sa nezdám, ale zábery o ľudskom utrpení, násilnosti ponechávam iným.

Ako hodnotíte všeobecný vývoj fotoaparátov? S ktorým typom fotoaparátov sa Vám najlepšie pracovalo, pracuje?

Myslím, že som častým fotením „odpísal“ niekoľko fotoaparátov. Dnes preferujem digitálne zrkadlovky skoro výlučne značky Nikon.

Myslíte si, že by sa dokázali súčasní fotografi vrátiť k starým metódam fotografovania (bez digitálnych fotoaparátov)?

Je hodne fotografického umenia a rôznych technických záberov, kde sa stále používajú staršie metódy.

Keby Ste mali pár vetami odpovedať na otázku Kto je Emil Mader?.....

...milovník prírody a všetkého, čo s ňou súvisí.

Kedy bude najbližšia možnosť sa s Vami stretnúť v Stupave? Prípadne akým spôsobom Vás môžu ľudia kontaktovať?

Ak budem na Slovensku budúci rok, určite sa uvidíme aj v Stupave. Veľmi rád by som predstavil niečo nové spolu prípadne s iným druhom umenia, kumštom z radov slovenských, lokálnych umelcov.

Predstavené obrázky na výstave je možné po skončení výstavy objednať – odkúpiť. Sériu z minuloročnej výstavy v Bratislave (menšie formáty) je kompletne predajná. Kontakty sú: mojomader@gmail.com , 0907654938, 00 62 418496653 Ďakujem za rozhovor.

Helena Schmadlová ■

Farbičkový koncert s Miou Kral

Zber textilu v Stupave

Oznamujeme občanom, že spoločnosť REVENGE, a.s., organizačná zložka, Panenská 24, Bratislava umiestni v meste Stupava kontajnery na textil. Kontajnery budú umiestnené koncom mesiaca september alebo začiatkom októbra 2011 na nasledovných stálych miestach:

- ulica F. Kostku na p. č. 3770/5, k. ú. Stupava (pri novinovom stánku),
- ulica Mlynská na p. č. 193/34, k. ú. Stupava (mestské parkovisko),
- ulica Zdravotnícka na p. č. 176/35, k. ú. Stupava (pri zdravotnom stredisku),
- ulica Vajanského na p. č. 292, k. ú. Stupava (na križovatke s ulicou Dlhá pri kontajneroch na separovaný odpad),
- ulica Hlavná na p. č. 825/3, k. ú. Stupava (vedľa autobusovej zastávky pred starou budovou školy),
- ulica Hviezdoslavova na p. č. 299/1, k. ú. Mást 1 (pri reštaurácii „Pizza u strýca“).

Počet a umiestnenie kontajnerov je možné časom podľa okolností zmeniť.

Do týchto kontajnerov je možné odovzdávať šatstvo, textil akéhokoľvek druhu (látky, posteľnú bielizeň, záclony, obrusy, periny, vankúše, spacáky...), obuv a hračky.

O správu a údržbu týchto kontajnerov, o ich vyprázdňovanie ako aj o čistotu v ich okolí sa bude starať spoločnosť REVENGE, a.s.

MsÚ, Referát odpadového hospodárstva ■

Píla pod Pajštúnskym hradom

Medzi Stupavou a Borinkou je usadlosť, ktorá sa jedným pomenovaním volala Píla. Na píle sa spracovávalo drevo vyťažené v grófskych lesoch. Malé Karpaty predstavujú veľké lesné bohatstvo o ktoré sa staralo veľké množstvo lesníkov a pracovníkov a dopestované drevo bolo treba spracovať. Za tým účelom bola vybudovaná píla pod Pajštúnskym hradom. Píla pochádza ešte od Pálffyovcov, pravdepodobne z konca 18., resp. začiatku 19. storočia. V niektorých dokumentoch sa píše, že gróf Pálffy dodával stavebné drevo na významné stavby.

Píla predstavovala niekoľko hospodárskych budov, výrobnú dielňu v ktorej sa rezalo drevo z kmeňov stromov a obytný dom kde bývali rodiny, ktoré pracovali pre grófa. Postupom času sa menili i zariadenia na píle. Zatiaľ nemá zistené od ktorého roku, ale na píle bolo vybudované zariadenie - systém na využitie energie vody na pohon píly a malá

vodná elektrárň. Voda Stupavského potoka preteká ešte i dnes popod pílu a práve na píle bola využitá i na energetické účely. Za obcou Borinka, smerom na Stupavu, bolo na potoku vybudované stavidlo a časť vody bola vedená do vybudovaného kanálu a viedla v miernom spáde smerom na pílu (aby bol zabezpečený samovolný prietok). Samotný potok preteká vo svojom prírodnom koryte, smerom na Stupavu.

Vybudovaný umelý kanál a pôvodný potok vytvorili na píle niekoľko metrov výškový rozdiel. A práve tento výškový rozdiel bol využitý na vybudovanie energetického diela. Voda z vybudovaného kanála bola vedená do malej miestnosti, v ktorej bol vybudovaný betónový zásobník a v ňom v hĺbke cca 5 metrov zabudovaná turbína so šnekovým (slimákovým) prevodom.

Výstupný hriadeľ z turbíny prechádzal cez stenu do výrobnéj haly, kde bola píla(gáter), ktorú tento

hriadeľ poháňal. Otvory v stene budovy pre hriadeľ sú zreteľné i dnes. V už spomenutej miestnosti sa rozdeľoval tok vody i do druhého kanálu, ktorý viedol vodu na zariadenie druhú turbínu, ktorá poháňala asi 60 kW dynamo, ktoré vyrábalo elektrický prúd. Vody pretečené turbínkou i zariadením na výrobu el. energie boli kanálom vrátené do toku potoka.

Podľa dostatočne neoverených informácií el. prúd (napätie 110 V) vyrábaný na píle bol využívaný i na osvetlenie kaštiela. Bolo postavené vedenie z píly do kaštiela. Toto energetické využitie vodnej energie predpokladáme na začiatok 20. storočia.

(Obec Stupava bola elektrifikovaná - napojená na elektrickú sústavu v roku 1927. Bola postavená trafostanica v Marcheggskej ulici, od ktorej sa robili rozvody po obci.)

Technické parametre elektrárne nepoznáme, ale zvyšky zariadení bolo tam vidieť ešte v šesťdesiatych rokoch minulého storočia. Sa-

Do tejto dielne bol zaústený kanál

Stavebné úpravy pre náhon vody

motnú pílu - objekt píly a gáter využívali Štátne lesy do 60 - tých rokov 20. storočia, ale už napojené na normálny rozvod el. energie.

Budova na píle je dodnes obývatelná a slúži tiež na rekreačné pobyty vlastníkov.

Možno konštatovať, že vodohospodárske riešenia boli na svoju dobu

progresívne a svedčia o vysokom stupni technického myslenia ich autorov.

Informátor: Metod Kolárik, o turbíne Karol Horváth (1929), o výskyte starých zariadení J. Mislovič, ktorý tam dodnes býva. Spracoval Ing. S. Prokeš

Foto: Ján Prokeš

Pajštúnsky hrad, ilustráč. foto

Budova píly, dnešný stav

Zásobník na vodu

Práce, ako na kostole!

Dominantou Námestia sv. Trojice v Stupave je Farský kostol sv. Štefana Uhorského. Chrám s renesančnými základmi, silno prestavaný v barokovom slohu, poznačený modernými rekonštrukciami zaujme nejedného človeka, ktorý okolo neho prechádza. Či ide o domáceho, alebo turistu, kostol vzbudzuje záujem svojim exteriérom i interiérovou výzdobou.

V tomto období snád' viac kostol púta zvonajškom. Pozornosti mnohých z nás iste neunikol nový „plášť“ kostola v podobe lešenia. Čo sa deje so stupavským kostolom?

Od marca tohto roku prebieha celková rekonštrukcia vonkajšej fasády - buduje sa odvetrávací sokel (umožňuje prúdenie vzduchu v stennej dutine), pracuje sa na odvlhčení muriva (zabezpečí udržanie suchých múrov a stien stavby). O povolenie na rekonštrukciu požiadal Farský úrad v Stupave Arcibiskupský úrad a Pamiatkový úrad v Bratislave, ktoré žiadosti vyhovel. Začalo sa s prácami a priebežne prebieha kontrola týchto prác zo strany Biskupského úradu, ktorý zároveň dohliada na dodržiavanie správnych zásad pri rekonštrukcii. Rekonštrukčné práce vykonáva firma Renova-ART, s.r.o., ktorá sa zaoberá reštaurovaním a obnovou historických pamiatok. Ak sa nevyskytnú neočakávané problémy práce na fasáde by mali skončiť začiatkom októbra.

Počas spravovania stupavskej farnosti mons. Felixom Mikulom, za vyše dvadsaťročného obdobia jeho pôsobnosti sa čo-to na kostole stihlo zrekonštruovať. Ako nás sám informoval: Čiastočná rekonštrukcia pre-

behla už pred desiatimi rokmi, ale vtedy sa nerekonštruovali, či nepridávali tie časti, ktoré sú momentálne nevyhnutné (sokel, odvlhčenie). Keď sa robila rekonštrukcia Námestia sv. Trojice v (r. 2007) sa čiastočne poškodila fasáda. Bolo potrebné urobiť kroky k náprave. Samozrejme, že priebežná údržba kostola sa robí. Ako každý rodinný dom, aj náš kostol potrebuje niekedy menšie opravy, či úpravy.

Pohľad na kostol z východu (september 2011)

Sú teda plány na ďalšiu revitalizáciu? - Je treba si priznať, že sme pri rekonštrukcii v r. 2007 opomenuli zavedenie vody do kostola. Bol by som veľmi rád, keby sa mi ešte tento zámer podarilo zrealizovať. Na reštaurovaní v Brne sú momentálne aj obrázky Krížovej cesty (visia po obvode v interéri kostola). Ešte dve malby z bočných oltárov (oltár Panny Márie

a oltár sv. Rodiny) by sa mali časom zreštaurovať. A aby som pravdu povedal, samostatné reštaurovanie si zaslúži aj interiérová malba, najmä v hlavnej lodi kostola. Postupne bude teda meniť svoju tvár i interier kostola.

Podľa slov mons. Mikula mesto zaujíma kladné stanovisko voči rekonštrukcii, „vždy sa dá“, podľa neho, „na mesto obrátiť“. Potvrďuje to i vyjadrenie primátora mesta, ktorého sme sa opýtali ako mesto (samospráva) hodnotí doterajší prístup k ochrane a obnove cirkevných pamiatok v Stupave:

Starostlivosť o kultúrne dedičstvo považujeme za dôležitý signál vyspelosti i zodpovedného prístupu obce k dedičstvu a dôkazu predchádzajúcich generácií. V Stupave jednoznačne nad mesto a samosprávou „vedie“ stupavská farnosť, ktorá sa o sakrálnu pamiatku - hnutelné či nehnuteľné, stará s najväčšou obetavosťou a je pre nás príkladom. Treba povedať, že je to možné vďaka silnej podpore stupavských farníkov, ich peňažných darov a tiež nezištnej pomoci vo forme ochotníckej práce. Ako primátor nemám právo toto úsilie hodnotiť, môžem ho len privítať a považovať za výzvu pre samosprávu. Helena Schmadlová

Pohľad na kostol zo západu (september 2011)

Kostol sv. Šebastiána a Rócha v Máste má staronovú pýchu

Pri príležitosti cirkevného sviatku sv. Rozálie sa v nedeľu 4. augusta uskutočnilo požehnanie zreštaurovaného organu v kostole v Máste.

Mons. Felix Mikula na začiatku slávenia svätej omše požehnal organ a prvý raz na novom organe zahrál slovenský organista, organizátor organových festivalov a oficiálny cirkevný hudobník Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy Mgr. art. Stanislav Šurin.

Mgr. art. Stanislav Šurin a Mons. Felix Mikula

Reštaurovanie organu bolo podľa slov mons. F. Mikula nevyhnutné. Reštaurátorské práce na organe vykonal významný slovenský reštaurátor písťalových organov p. Ján Valovič, ktorý reštauroval v roku 2000 aj organ v kostole sv. Štefana Uhorského v Stupave. Náklady spojené s reštaurovaním boli sčasti hrazené z milodarov veriacich a ostatné výdaje boli hrazené z finančných prostriedkov Rímskokatolíckeho farského úradu v Stupave.

Starý organ sa teda musel zreštaurovať, lebo časti organa boli už nepoužiteľné. Rekonštrukcia prebiehala od roku 2010 a mons. Mikula priznáva, že trvala trochu dlhšie než bolo plánované: „Stretli sme sa s neočakávanými problémami, ktoré sme museli riešiť. Ale som vďačný, že sa nám to napokon podarilo. pretože už pred rokmi, za čias p. dekana Jozefa Vargu uvažoval p. Ferko Šatura nad reštaurovaním organu. Som nesmierny šťastný, že jeho myšlienky a plány o vynovení organu sme dokázali premeniť na skutočnosť. Z pôvodného organu zostal len starý motor. Ostatné časti nástroja sú uložené v depozite. Helena Schmadlová

Pozvánka

Miestna skupina SČK II. Vás srdečne pozýva na príjemné posedenie s občerstvením a krátkym kultúrnym programom pri príležitosti „Október mesiac úcty k starším“, dňa 16. októbra 2011 o 15,00 hod. v Reštaurácii Stupava (bývalý Maroš). Na stretnutie sa teší výbor MS-SČK II.

Vilma Vígrová, predsedníčka MS-SČK II.

Michal Raycheth a František Leopold Balogh

Na starom katolíckom cintoríne, napravo od hlavného kríža, sa nachádzajú dva náhrobníky stupavských farárov Michala Raychetha a Františka Leopolda Balogha. Pôvodne to boli dva samostatné hroby, neskôr boli ohradené spoločnou betónovou obrubou. Tá však v obrysoch nekopíruje hrobové miesta a pôsobí rušivo aj k takmer dvestoročným náhrobníkom.

Michal Raycheth (Reichett) sa narodil v roku 1751. Po vstupe do pavlínskeho rádu pôsobil ako profesor na gymnáziu v Skalici, učil filozofiu v Budapešti a neskôr pôsobil v pavlínskom kláštore v Marianke. Tu ho zastihli cirkevné reformy cisára Jozefa II., ktoré v duchu osvietenstva výraznou mierou zasiahli do života cirkvi a veriacich. V roku 1774 zrušil a zakázal všetky verejné púte, ktoré trvali viac ako jeden deň. Od roku 1782 postupne zrušil desiatky kláštorov a skonfiškoval ich majetok. Ušetril len tie, ktoré mohli slúžiť jeho reformátorským cieľom, čo boli kláštory so školskou, vedeckou a pastoračnou službou, alebo so starostlivosťou o chudobných a chorých. V rokoch 1784 - 1785 zakázal verejne a slávnostným spôsobom uctievať ostatky svätých a zakázal takmer všetky verejné procesie. V roku 1786 zrušil Pavlínsku rehoľu a v rámci nej aj kláštor v Marianke. Všetky fundácie a majetky kostolov boli skonfiškované

v prospech náboženskej základiny. Rehoľníci si mali hľadať primerané miesto na okolitých farách, školách a úradoch. Páter Michal Raycheth zostal naďalej v Marianke ako administrátor farnosti. V marci roku 1792 prišiel pôsobiť na stupavskú faru, ktorá sa uvoľnila smrťou kňaza Štefana Stegnera. Z Marianky preniesol do Stupavy vzácny kalich, monštranciu a rukopis

svojich farníkov. Bol vraj chýrnym praktickým pomológom. Propagoval pestovanie a šľachtenie ovocných stromov, sám vysadil aj vzorový jablonoňový sad. Jeho príkladnú pastoračnú prerušila tragická smrť. Vo veku 45 rokov sa utopil v rozvodnenej rieke Morave, kde osobne pomáhal ohrozeným ľuďom. Jeho nasledovník, kňaz Mikuláš Teöreös, do matriky zomrelých pri jeho mene zapísal, že zomrel 4. júna 1841 vo veku 45 rokov, náhlou mŕtvicou pri kúpaní. Údaje v matrike sa rozchádzajú s textom na náhrobníku, kde je uvedené, že zomrel v roku 1842. Klasicistický náhrobník má v spodnej časti textovú tabuľu, nad ňou sú plasticky vyobrazené symboly Krista a kňazstva: v strede kalich s hostiou, po stranách vína réva, bired, štóla a pšeničné klasy. Nad symbolmi je zachovaný obrys heraldického erbu. František Leopold Balogh pochádzal z rozvetvanej zemianskej rodiny Baloghovcov, poškodený erb neumožňuje určiť príslušnosť ku konkrétnej vetve. Náhrobník bol vo vrchnej časti ukončený kamenným krížom. Po ulomení sa pri páde zlomil, v súčasnosti je položený na hrobe. Textová časť náhrobníku je značne poškodená, v prepise znie: *NÉHAI NS / BALOGH FERENCZ / VOLT STOMFAI ALESPERES ÉS PLÉBÁNOS / TS POSONY MEGYE TÁBLABIRÁJA / HALHATÁTLAN LELKE LAKTA PORHÜVELYE / ITT ENYÉSZIK / SZÜLETETT 1795IK MEGSZÜNT 1842DIK EVBEN. / PÉTER / SZERETETT TESTVÉRENEK PORLANDÓ / MARADVÁNYAIT EZZEL TISZTELI.* V preklade: Nebohý, dôstojný pán František Balogh, zástupca stupavského dekana, farár, tabulárny sudca ctenej Bratislavskej stolice. Tu ležia telesné pozostatky jeho nesmrteľnej duše. Narodný v roku 1795, skončil v roku 1842. Z úcty k telesným pozostatkom milovaného brata dal postaviť Peter. Kňaz František Leopold Balogh pôsobil v Stupave 15 rokov. Milan Greguš

o pavlínskych rehoľníkoch *Liber vitae et mortis Ordinis S. Pauli... ab anno 1696.* Vizitátor stupavskej farnosti o Michalovi Raychethovi zaznamenal, že je vynikajúci a pokorný muž príkladného života, horlivý v pastoračii. Michal Raycheth bol stupavským farárom až do svojej smrti v roku 1826. Jednoduchý náhrobník je zhotovený v klasicistickej forme, prepis textovej časti: *ADM RDUS D / MICHAEL RAYCHETH / PAROCHUS STOMFFENSIS / OBIT ANNO MDCCCXXVI / DIE 8. NOVEMBRIS / AETATIS SUAE ANNORUM / LXXV.* V preklade: Veládostojný pán Michal Raycheth, stupavský farár. Zomrel 8. novembra 1826 vo veku 75 rokov. Po smrti pavlína Michala Raychetha nastúpil 22. novembra 1826 na jeho miesto kňaz František Leopold Balogh. Narodil sa v roku 1795, v Stupave pôsobil až do svojej smrti v roku 1841. V literatúre sa uvádza, že bol obľúbeným a obetavým kňazom. Mal povest' ľudomila, ktorý sa všemožne snažil povzniesť život

Marcheggská ulica

Marcheggská ulica, ako napovedá jej názov, viedla zo Stupavy do neďalekej rakúskej dediny za riekou Moravou - Marcheggu. Na dobovej pohľadnici vidno vľavo v popredí obchod Dezidera Makkaya (1860 - 1933). Stál na východnom konci ulice, kde cesta stúpa do návršia. Stupavčania preto túto časť ulice volali aj „na Makkayovom vršku“. Pán Makkay bol váženým stupavským obchodníkom a istý čas aj veliteľom dobrovoľného hasičského zboru. Dnes po ich dome, kde mal zriadený aj obchod, zostala len pivnica. Vpravo v popredí vidno časť veľkého nájomného domu, ktorý tu v torzovitom stave stojí podnes. V blízkych stojacich domoch za ním mali svoje prevádzky drobní remeselníci a obchodníci. V minulosti sa tu nachádzali aj dva obchody s potravinami - Zdroj a Budúcnosť. Umiestnené boli v domoch na rohoch Marcheggskej a Záhradnej ulice. V pozadí, v strede ulice, stála budova bývalej hasičskej zbrojnice. Postavili ju okolo roku 1909, nahradila staré hasičské skladisko postavené v roku 1882 na mieste dnešného mestského úradu. V blízkosti požiarnej zbrojnice sa nachádzala verejná vahadlová studňa. Požiarna zbrojnica po výstavbe novej bola využívaná ako sklad umelých hnojív miestneho JRD a začiatkom sedemdesiatych rokov 20. storočia bola asanovaná. V okolí dnešných potravín pána Horna boli školské záhrady, ktoré užívali stupavskí učitelia. V tridsiatych rokoch dvadsiateho storočia hľadalo obecné

Marcheggská ulica, vľavo v popredí obchod Dezidera Makkaya

zastupiteľstvo vhodný pozemok na výstavbu novej meštianskej školy. Jeden z návrhov bol postaviť novú školu na pozemkoch školských záhrad. Návrh bol neskôr z hygienických dôvodov zamietnutý, dôvodom bol šíriaci sa zápch z hnojiska v neďalekom Veľkom majeri. Novú meštianku napokon postavili na Hlavnej ulici. Marcheggská ulica bola v minulosti pomerne frekventovanou cestou. Svedčí o tom aj fakt, že v noci bola osvetlená plynovými, neskôr elektrickými lampami. V roku 1932 prebehla úprava Marcheggskej ulice, bolo vykonané plánovanie, štrkovanie v dvoch vrstvách a valcovanie. Súčasťou bolo aj čistenie a prehlbovanie dažďových rigolov. V neskoršom období jej povrch pokryli betónom, spolu so Záhradnou a Cementárskou ulicou tvorili príjazdovú cestu do Stupavskej cementárne. V období socializmu bola premenovaná na Fučíkovu ulicu. Názov dostala po českom komunistickom novinárovi a spisovateľovi

Štrkovanie Marcheggskej ulice v roku 1932

Budova požiarnej zbrojnice

Júliusovi Fučíkovi (1903 - 1943). Po roku 1989 bol tejto ulici prinavrátený jej starý názov Marcheggská ulica. Milan Greguš

KINO X PROGRAM KINA SEPTEMBER 2011

20. september 2011, utorok

18:00	Dámska jazda	Tatrafilm	125 min	2D	komédia
20:30	Šéfovia na zabitie	Continental	98 min	2D	komédia

21. september 2011, streda

18:00	Koža v ktorej žijem	Continental	117 min	2D	dráma
20:20	Super 8	Tatrafilm	108 min	2D	Sci-fi

22. september 2011, štvrtok

18:00	Mrcha učiteľka	Ita film	92 min	2D	komédia
20:00	Bláznivá, hlúpa láska	Continental	118 min	2D	romantický

23. september 2011, piatok

18:20	Zrodenie planéty opíc	Tatrafilm	105 min	2D	akčné Sci-fi
20:30	Kapitán Amerika	Tatrafilm	124 min	3D	akčné Sci-fi

24. september 2011, sobota

14:30	Šmolkovia	Ita film	103 min	3D	rozprávková
16:45	Autá 2	Saturn	106 min	3D	rozprávková
19:00	Bláznivá, hlúpa láska	Continental	118 min	2D	romantický
21:20	Nezvrätaný osud 5	Continental	92 min	3D	horor

25. september 2011, nedeľa

15:00	Kung fu Panda 2	Tatrafilm	91 min	3D	rozprávková
17:00	Saxana	Film europe	90 min	2D	rodinný film
19:00	Muži v naději	Continental	115 min	2D	komédia

26. september 2011, pondelok

18:00	Czech made man	Film europe	82 min	2D	komédia
20:00	Barbar Conan	Continental	113 min	3D	akčné fantasy

27. september 2011, utorok

18:00	Super 8	Tatrafilm	108 min	2D	Sci-fi
20:10	Pina	Continental	106 min	3D	muzikál

28. september 2011, streda

18:00	Zostane to medzi nami	Film europe	87 min	2D	dráma
20:00	Zrodenie planéty opíc	Tatrafilm	124 min	2D	akčné Sci-fi

29. september 2011, štvrtok

18:00	Zoošetrovatel'	Ita Film	102 min	2D	komédia
20:00	Šéfovia na zabitie	Continental	98 min	2D	komédia

Akcia na 3D filmy v mesiaci september 2011, vstupné len 5 EUR.

Vstupné: 2D film 3,50 EUR, 3D film 6 EUR. Vstupenky je možné zakúpiť online cez rezerváčny systém na www.kinox.sk, alebo na predajnom mieste pred vstupom do kinosály. Vstup do kinosály je 10 minút pred premietaním. KINOX sa nachádza na 2. poschodí budovy MKIC v priestoroch Komorného kultúrneho centra. Tešíme sa na Vašu návštevu.

2. Burza kníh

Občianske združenie Pour Art Vás srdečne pozýva na 2. Stupavskú burzu kníh, ktorá sa uskutoční **1. októbra 2011 v stupavskej synagóge** so začiatkom o 10.00 hod. Burzu podporia aj slovenskí vydavatelia, ktorí ponúknu na predaj svoje staršie tituly. Nakupovanie, predaj a výmena kníh, časopisov, máp a hudobných nosičov končí o 17. hodine. Vstup pre všetkých je voľný.

23. 9. - 9. 10. Vernisáž
Synagóga Stupava
23. 9. 2011 19.00

DAS
MODEL

Jakub
Gulyás

Kurátorka
Martina Vyskupová

Občianske združenie
Pour Art Vás pozýva
14. septembra 2011
o 19.00 hod.
na verejnú
prezentáciu
priestorov
Komorného
kultúrneho
centra
v budove MKIC
na 2. poschodí.

V adaptovaných priestoroch si môžete prezrieť multifunkčnú sálu pre filmové a divadelné predstavenia, šatňu, réžiu, technické a hygienické zázemie. Súčasťou prezentácie budú aj krátke ukážky filmov, vrátane 3D projekcie. Tešíme sa na Vás.

Majú záujem o spoluprácu

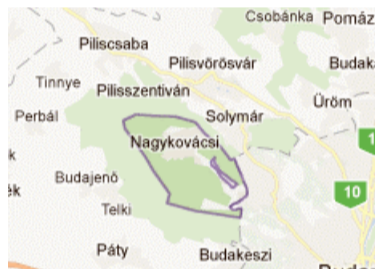
Cezhraničná spolupráca v spoločnej Európe má veľký význam pre rozvoj samosprávy, miest a obcí, komunikáciu občanov, spolkov a združení. Trendom je mať kontakty a partnerské vzťahy v európskom priestore, čo znamená šancu pre spoločné projekty, pre spoločné plánovanie, výmenu občanov všetkých vekových kategórií a sociálnych skupín. Pri príprave projektov kultúrnej výmeny sa zástupcovia mesta stretli s potenciálnymi partnermi – predstaviteľmi samosprávy maďarského mestiečka Nagykovácsi a poľského mesta Lowicz. Výsledkom rokovaní bol obojstranný záujem o podpísanie partnerskej zmluvy, k čomu by malo prísť pri príležitosti 15- ročného Dňa zelá – slávnosti kapusty v Stupave (pravdepodobne 1. októbra t.r.). V maďarskom Nagykovácsi už boli stupavskí „vyslanci“ štyria žiaci základnej školy na výmennom pobyte a skupina cyklistov na podobnom športovom podujatí akým je stupavský cyklo maratón. Do poľského Lowiczu vycestujú zástupcovia mesta na podujatie podobné slávnostiam kapusty. Pri príležitosti nadchádzajúceho podpísania partnerských zmlúv prinášame informácie o budúcich partnerských mestách.

zmienka o obci je z roku 1254, ale územie bolo obývané už v dobe železnej. Názov obce vznikol podľa pomenovania kráľovských kováčov, či veľkých kováčskych dielní. Obec obkolesuje príroda, v ktorej žijú mnohé ohrozené živočíšne druhy. Aktívny rozmach zaznamenáva obec v cestovnom a turistickom ruchu najmä vďaka cykloturistike. Z najvýznamnejších pamiatok v Nagykovácsi sa považuje kaštieľ Teleki-Tisza, ktorý dal postaviť rod Telekiovcov v prvej polovici 19. storočia. Neskôr sa vlastníčkmi stala rodina Tiszovcov. Dnes je kaštieľ stále známy ako Tiszovský zámoček. V Nagykovácsi bola zriadená americká škola American International School of Budapest.

Lowicz

Lowicz je poľské okresné mesto v Lodžskom vojvodstve. Nachádza sa približne 50 km severovýchodne od Lodže na rieke Bzura. Prvá písomná zmienka o meste je z roku 1136. V Lowiczi žije približne tridsaťtisíc obyvateľov. Región, v ktorom sa Lowicz nachádza je typickým poľnohospodárskym regiónom. Približne 82% pôdy sa využíva na pestovanie plodín a chov domácich zvierat. Oblasť v okolí tohto mesta bola ako región ohodnotená vysokými predpokladmi uspieť v modernom poľnohospodárstve. Lodžské vojvodstvo okrem Lowiczu tvorí ďalších osem častí: Bielawy, Chašno, Domaniewice, Kiernoza, Kocierzew Południowy, Łyszkowice, Nieborów, Zduny. MsÚ, Helena Schmadlová

Nagykovácsi

Nagykovácsi je obec v Maďarsku v Peštianskej župe v obvode Pilisvörösvár. Obec leží na západnej časti Budínskeho pohoria, medzi jeho najvyššími kopcami Psí kopec a Veľký Plešatec. Od hlavného mesta Maďarska - Budapešti je vzdialená 15 km. Počet obyvateľov v Nagykovácsi v roku 2010 prekonal hranicu sedemtisíc. Prvá písomná

Predštafetová zastávka v Stupave

Štafetový beh vďaka, mieru a svornosti Devín – Banská Bystrica oslávil tento rok už štyridsiate výročie od jeho založenia. Podujatie organizuje Inštitút vzdelávania, umenia a športu – ITAS Prešov pod záštitou europoslankyne Mgr. Moniky Smolkovej v spolupráci so Slovenskou radou Združenia slovenskej vzájomnosti Bratislava, ÚR SZPB a Rusínskou obrodou na Slovensku a konal sa v dňoch 26.-29. augusta 2011. Jubilejný Štafetový beh sa niesol už tradične v intenciách vďaky za oslobodenie a mierový život s otvorenými výzvami nezabúdať na našu slovenskú minulosť a oddanú službu vlasti. Behom zo staroslovanského Devína a Bratislavy cez Nitru, Jankov Vršok a Zvolen do Banskej Bystrice chceli organizátori a účastníci vyjadriť poctu tým, ktorí napriek všetkému rozvíjajú to, čo bolo úspešne vytvorené pracujúcimi ľuďmi i predstaviteľmi vedy, techniky a duchovnej kultúry.

Vedúci výpravy 40. ročníka Štafetového behu a jeden zo zakladateľov PhDr. Milan Sidor, CSc. zaradil na základe podnetu brata kpt. Jána Nálepku, Ing. Jozefa Nálepku, CSc., krátke zastavenie v našom meste v piatok 26. augusta. Dvanásť bežcov a členovia vedenia výpravy sa zastavili pri soche kpt. Jána Nálepku v areáli ZŠ v Stupave, odkiaľ smerovali na Mestský úrad v Stupave, kde ich privítal pán primátor Mgr. Pavel Slezák a hlavná kontrolórka mesta Ing. Katarína Tomkovičová. Svojimi slovami primátor stručne priblížil účastníkom behu mesto Stupava od histórie, cez pamiatky až po súčasnosť. Vyjadril vďaku a vážnosť za aktivitu, ktorú účastníci behu vykonávajú. PhDr. Sidor zoznámil zástupcov mesta s históriou a vznikom Štafetového behu, pripomenul, čo je jeho cieľom a v krátkosti vypovedal, čo bude jeho náplňou tento rok. Zároveň vyslovil vďaku nad tým, že aj napriek mnohým

poškodzovaniam a vandalstvu sa mestu Stupava podarilo zachovať sochu kpt. Nálepku, ako dôstojného pomníka generála in memoriam. PhDr. Sidor nám aj napriek krátkosti času, stihol odpovedať na pár otázok:

Komu patrila idea zorganizovať toto športové a zároveň pietne podujatie?

Toto podujatie sme začali ešte počas štúdií na Univerzite P. J. Šafrika v Prešove v roku 1971. Začali sme ako študenti filozofickej fakulty a neskôr sa k nám pridávali aj ďalší vysokoškolskí a stredoškolskí študenti a ďalší, napr. maratónski bežci, železničná polícia... Naším cieľom bolo a je nájsť harmóniu v hodnotách.

Kto je účastný na tomto behu – kto je „bežcom vďaky“?

Tento rok tvorí Štafetový beh 15 bežcov. Sú tu medzi nami bohoslovec, námestník, príslušník polície, maratónsky bežec, manažér, býv. primátor... Niekedy sa pridajú aj osobnosti spoločenského - politického, športového a kultúrneho života.

Áké sú reakcie ľudí na toto podujatie?

Nestretli sme sa so žiadnou vedomou nepriaznivou reakciou – nezaznamenali sme žiadne provokácie ani po roku 1989. Skôr sme sa stretli s vysoko pozitívnymi reakciami, dokonca niekedy až kurióznymi.

Máte vedomosť o tom, či existuje v rámci Európy obdobné podujatie?

Myslím, že v roku 1984 existovala 44 podobných podujatí, ale či pretrvávajú dodnes, to si netrúfam tvrdiť.

Ďakujeme za Váš čas a záujem a prajeme, aby ste šťastlivo a v zdraví priblížili do cieľa. Helena Schmadlová

Účastníci Behu vďaky s primátorom a hlavnou kontrolórkou mesta Stupava

Riadková inzercia

- Poskytujem ubytovanie v centre Stupavy v novej ubytovni na Hlavnej 57, cena za lôžko na deň 5 EUR! Oproti Billa, parkovanie, v príjemnom prostredí, vybavenie kuchynka s chladničkou, samostatné WC, sprcha. kontakt: 0910 292 611
- VAROVANIE DETÍ - Každodenné súkromné varovanie detí od septembra, pondelok až piatok od 8.00 do 16.00 hod. formou materskej škôlky. Malá skupina, individuálny prístup, hry, cvičenia, zábava, denné prechádzky, riekanky, básničky na dennom program. Kontakt: Trebická 0908 174 619, J. Kráľa 1, Stupava
- Predám príviesny vozík za malotraktor, originál, brzdiaci. Cena 50,- EUR. Volajte na 0904 482 484

- Robíte oslavu-párty? Urobím Vám domáce lokše – 1 ks á 0,30€/ks. Tel.: 02/65 93 58 18, alebo 0910 257 902

Spoločenská kronika

Narodili sa

Patrik Papšo
Timo Hajdu
Samuel Hajdu
Adam Pospíchal
Eliška Kandová
Alžbeta Ťapajnová
Šimon Prosnan
Tobiáš Butts
Simona Bakayová
Samuel Hrašna

Opustili nás

Emília Hasonová (1929)
Magdaléna Blažičková (1945)
Ing. Vladimír Krampal (1933)
Ján Majko (1944)
Štefan Lachkovič (1952)
Rudolf Weinštok (1951)
Mária Maderová (1957)
Genovéva Uhrová (1929)
Eteľa Jarošová (1927)

Zosobášili sa

Ján Baláž - Simona Putiková
Ing. Ján Cibula - PhDr. Bohdana Suchá
Ing. Matouš Hejtnánek - Mária Lampertová
Peter Slezák - Katarína Dvoranová
Marek Šťastný - Ing. Jana Vančíková PhD
Ing. Vasil Šmiga - Denisa Bochinová
Ing. Marek Hladík - Ing. Veronika Michalovýchová

Blahoželáme

Dňa 18. 9. 2011 sa krásneho životného jubilea - 80. narodenín dožije **Arnošt Kostka**. K sviatku mu blahoželá manželka **Zuzka** a dcéry **Božka** a **Katka** s rodinami

Spomínáme

Dňa 9.9.2011 uplynie 10 rokov, čo nás navždy opustila naša drahá manželka a matka **Eva Lachkovičová**. Kto ste ju poznali, venujte jej spolu s nami tichú spomienku.

S láskou spomínajú manžel a deti

Stíchlo srdce, utíchol hlas, život si mal rád a tiež všetkých nás. Odišiel si naveky, hoc túžil si stále žiť, však osud to tak zariadil, že musel si nás nečakane opustiť. Hoc odišiel si a niet ťa medzi nami, v našich srdciach ostávaš stále s nami. Už len zapáliť sviecu a kyticu kvetov na hrob môžeme Ťi dať, tiež však s láskou v srdci na Teba spomínať. Dňa 12.9.2011 uplyní 1 rok, čo nás navždy opustil náš milovaný syn a brat **Luboš Dančík**.

S láskou v srdci spomínajú matka, sestra a brat s rodinami

Rozlúčili sme sa

Dňa 5. 9. 2011 sme sa so slzami na krajíčku rozlúčili s dobrou, srdečnou a vždy milou pani **Etuškou Jarošovou**. Zostane prázdno a ticho po nej, v našich srdciach i v našej pamäti má však svoje pevné miesto.

Na obecní známost sa dáva, že do Stupavy sa už patnácť rok na Deň zelá ctené obecnstvo zvoláva!

Deň zelá 2011

Regionálne podujatie Svetového dňa turizmu WTD 2011 v Bratislavskom kraji

30. 9. - 2.10. 2011

Piatok 30.9.2011

- 12:00 Stupavský jesenný jarmok
15:00 „Zvolávame na Deň zelá“ – košovka zelá z voza na Hlavnej ulici
17:00 Slávnostné otvorenie XV. ročníka Slávnosti kapusty Deň zelá 2011
Spevácky zbor Nevädza zo Stupavy, tanečná skupina DEVIL 'S, tanečná skupina ELIAH, SHŠ URSUS, ZUŠ Stupava, brušné tance, ohňová show
19:30 TEMO&THE BUBBLE BUMM koncert hudobnej skupiny
21:00 METALINDA koncert hudobnej skupiny
22:00 OLDIES DISCO LEO

Spríevodné podujatia

Výstava v kaplnke Kaštiela 28.9.-2.10.
28.9. - 18:00 vernisáž OBRÁZKY Z DEJÍN STUPAVY a autorské čítanie A. Hrnku z knihy Mesto Stupava v minulosti a dnes - kaplnka Kaštiela v Zámoc. parku

Výstavy v Kultúrnom dome, 1.-2.10.,
sobota 9:00-21:00, nedela 9:00-20:00
M. Slezák - Dotyky Stupavy / Remeslá a umenie / akad. mal. E.Kalický - Reminiscencie na Slávnosti kapusty

Výstavy v Sedliackom dvore, 30.9.-2.10.
piatok 12:00-21:00, sobota a nedela 8:00-21:00
Súťaž.výstavy ÚRODA 2011 / Najkrajšie dyňové strašidlo
Výst. kaktusov a sukulentov Klub kaktusárov NOBILIS, poradenstvo, predaj

Výstavy v pastoračnom centre, 29.9.-2.10.,
štv 19:00-21:00, pia+sob 10:00-20:00, ned 10:00-16:00
Výst. aranžovaných chryzantém CHRYZANTÉMA 2011
Jesenné aranžmány stupavských kvetnárstiev

Sobota 1.10.2011

- 8:00 Stupavský jesenný jarmok
10:00 MY VARÍME ZE ZELÁ súťaž vo varení kapustnice na lúke za KD, na dobrú náladu hrá hudobná skupina OuKey
10:00 DETSKÁ ZELOVÁ SHOW Mini disco, ZUMBA, Súťaž o najkrajšiu zelovú masku, Šašo Leo súťaže
14:00 - 17:00 Festival SÚSEDE SÚSEDOM folklórny súbor LEVÁRANEK, folklórny súbor Slnecnica - Slnecník z Gajar, spevácky zbor ROSICA z Devinskej Novej Vsi, mužský zbor ENĚM TAK z Lozorna, dychová hudba VESELÁ MUZIKA zo Stupavy
17:00 OTTO A SYLVIA hudob. duo z Marianky
18:15 RAG TIME JAZZ BAND & Monika Stanislavová koncert hudobnej skupiny
19:30 DRUŽINA koncert hudobnej skupiny
21:00 MARIACHI SIN FRONTERAS koncert mexickej skupiny
22:15 REPLAY BĀND koncert hudobnej skupiny

14:00 - 17:00 NAŠIM DETOM - tvorivé dielne MC Fífidlo a OZ Envirosvet v priestoroch centier
10:00 - 21:00 ZELOVÉ GASTROŠPECIALITY pred Sedliackym dvorom a veľká sála KD / spojené so Školičkou varenia pre deti

10:00-12:00, 14:00-16:00 VYSTRİHOVAČKA show Karala Krčmára v areáli pri KD
16:00 FUTBALOVÝ ZĀPAS „o súdek kvaseného zelá“ Internacionál Stupava : Veteráni Beckov, TJ Tatran Stupava

OZ POUR ART v sobotu 1.10. - Synagoga
Burza kníh 10:00 - 17:00 / Výst. - DAS MODEL - J.Gulyáš
Výstava - ZUŠ Stupava - výstava prác - ženská galéria
Komorné divadlo - Kino X
Divadlo - 14:00, 16:00, 18:00, 19:00 h
S. Mrožek - Na širom morí Réžia: Roman Maroš

Nedela 2.10.2011

- 8:00 Stupavský jesenný jarmok
10:45 Slávnostná svätá omša s podakovaním za úrodu vo farskom kostole sv. Štefana v Stupave
14:00 STARDANCE vystúpenie taneč. skupiny z Vysokej pri Morave, DEVIL 'S vystúpenie hip-hopovej skupiny, ELIAH vystúpenie stupavskej tanečnej skupiny
15:00 Divadla PIKI - Paskudárium detské divadelné predstavenie
16:00 Vyhlásenie výsledkov súťaží
16:30 BIKE TRIAL SHOW vystúpenie biketrialeovej skupiny
17:00 koncert DH ZĀHORIENKA
18:00 EMINENT vystúpenie hudobnej skupiny
20:00 HEX koncert hudobnej skupiny
21:00 OHŇOSTROJ

Sobotné Kino X

Prehliadka moderného novovybudovaného kina vo vybraných hodinách od 10.00 do 21.00 h

Stupavské pamätihodnosti

Farský kostol a Oratórium, Stupavská kalvária, kaplnka Kaštiela v Stupave - prehliadky s lektorom

Programom Vás bude sprevádzať moderátor Disco Leo.

Zmena programu vyhradená!

e-mail: info@mksk-stupava.sk
www.stupava.sk

Na všetky podujatia Dňa zelá 2011 je vstup voľný!

